

รายงานประจำปี 2547 สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

Annual Report 2004
The Office of Industrial Economics

สารผู้อำนวยการ

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ภาคอุตสาหกรรมมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่ความเจริญก้าวหน้าควบคู่ไปกับสังคมที่มีคุณภาพ การที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมให้มีความแข็งแกร่งและขยายตัวได้อย่างยั่งยืน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์และนโยบายที่สามารถนำไปสู่การดำเนินงานต่างๆ เพื่อให้อุตสาหกรรมของไทยแข่งขันอยู่ได้ท่ามกลางกระแสการค้าที่รุนแรง และสถานการณ์ความไม่แน่นอนในระบบเศรษฐกิจโลกาภิวัตน์ทุกวันนี้

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักของกระทรวงอุตสาหกรรม ที่มีภาระหน้าที่ในการติดตาม วิเคราะห์ภาวะอุตสาหกรรม กำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย และทิศทางอุตสาหกรรมของประเทศ รวมทั้งเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลแก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการพิจารณาประกอบการดำเนินธุรกิจ และเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ได้อย่างทันทั่วทั้งที่ซึ่งได้รับการยอมรับเชื่อถือในบทบาทและเห็นความสำคัญของงานด้านนี้มากขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะการจัดทำภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมรายไตรมาสรายปีและแนวโน้ม และการจัดทำดัชนีอุตสาหกรรมรายเดือน นอกจากนี้ยังได้ดำเนินการจัดทำแผนงานต่างๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาภาคอุตสาหกรรมของไทย เช่น การจัดทำแผนแม่บทอุตสาหกรรม และแผนพัฒนาอุตสาหกรรม การจัดทำแผนการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม เป็นต้น รวมถึงการเข้าร่วมในการกำหนดมาตรการแก้ปัญหาในหลายๆ ด้านเพื่อให้อุตสาหกรรมของไทยก้าวหน้าอย่างยั่งยืนและแข่งขันได้ ในสภาวะการณ์การเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและการเปิดเสรีการค้า

ภายใต้วิสัยทัศน์ที่จะเป็นองค์กรนำด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมของประเทศ สำนักงานฯ ได้ปรับปรุงการทำงานเชิงรุกมากขึ้น และบูรณาการงานด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมอย่างเป็นระบบ ตลอดจนพัฒนาองค์กรและขยายขอบข่ายงานในด้านต่างๆ เพื่อให้สามารถสนองประโยชน์ของภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น โดยเฉพาะได้พัฒนาระบบข้อมูลด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการนำเสนอข้อมูลสถานการณ์ด้านอุตสาหกรรมที่เป็นประโยชน์และทันต่อเหตุการณ์แก่ผู้ประกอบการเพื่อการแข่งขันทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องตามนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งมั่นให้เกิดความเข้มแข็งและการพัฒนาที่ยั่งยืนของภาคอุตสาหกรรมบนพื้นฐานความรู้

สำนักงานฯ มุ่งมั่นด้วยเจตนารมณ์แน่วแน่ที่จะพัฒนาความสามารถและศักยภาพองค์กรในด้านต่างๆ ให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อพร้อมสำหรับการนำพาภาคอุตสาหกรรม และผู้ประกอบการไทยให้เจริญก้าวหน้าสู่การแข่งขันทางการค้าได้อย่างรู้เท่าทัน ควบคู่ไปกับคุณภาพชีวิตที่ดีของทุกคนในสังคม

(นางชุตารณ ลัมพสาระ)

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

“สำนักงานฯ มุ่งมั่นด้วยเจตนารมณ์แน่วแน่ที่จะพัฒนาความสามารถและศักยภาพองค์กรในด้านต่างๆ ให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อพร้อมสำหรับการนำพาภาคอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการไทยให้เจริญก้าวหน้าสู่การแข่งขันทางการค้าได้อย่างรู้เท่าทัน ควบคู่ไปกับคุณภาพชีวิตที่ดีของคนในสังคม

”

ผู้บริหาร

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

1

2

3

4

5

1. นางบุษตาภรณ์ ลัมพสาระ
ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

2. นายอุดม วงศ์วิวัฒน์ไชย
รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

4. นายนิฐ จุลกะรัตน์
ผู้อำนวยการสำนักนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 1

3. นายณัฐพล ณัฐสมบัติ
รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

5. นายอภิวัฒน์ อสมาภรณ์
ผู้อำนวยการสำนักนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 2

6

7

8

9

10

11

6. นายสุกิจ ตันตพิสัยขันธ์
ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

8. นายวีรศักดิ์ สุภประเสริฐ
เลขาธิการกรม

10. นางจิตรา เฉลิมทิพย์
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

7. นายสมชาย ทาญทิธิรักษ์
ผู้อำนวยการสำนักนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค

9. นายศิริรุจ จุลกะรัตน์
ผู้อำนวยการกองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ

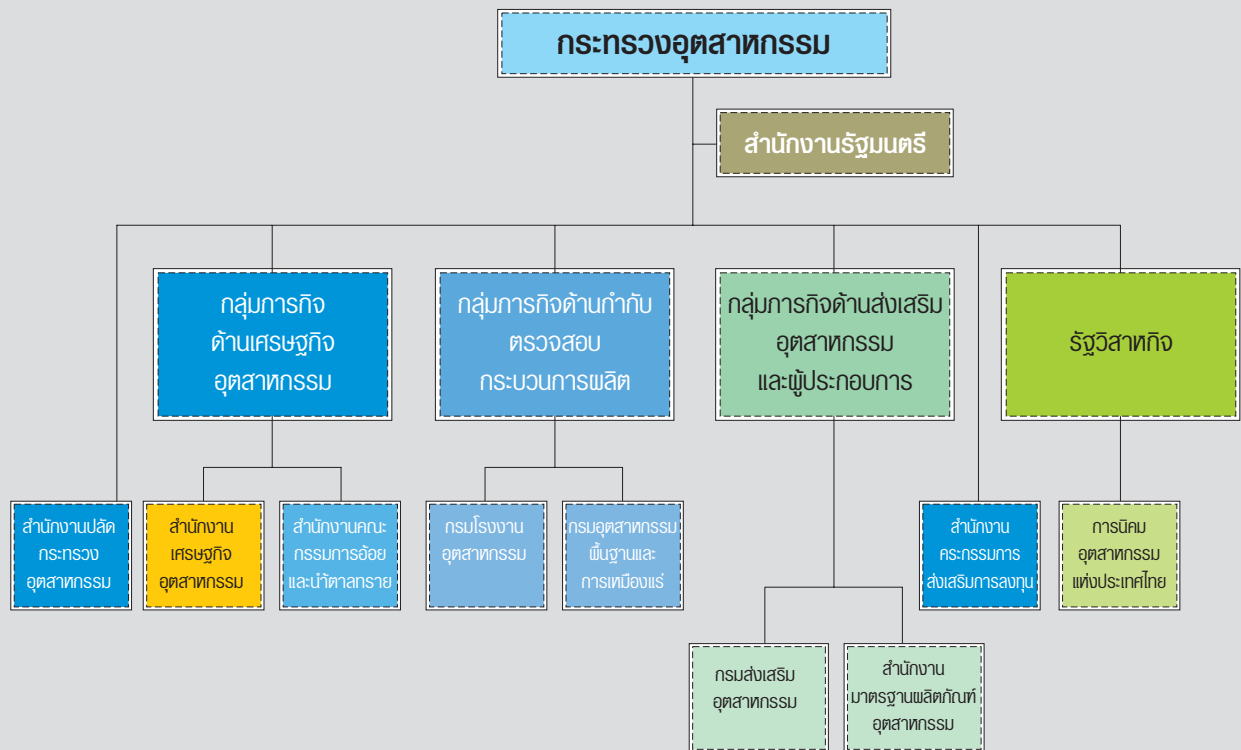
11. นางสาวจริยา เต็มดวง
หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน

สารจากผู้บริหารสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	1
คณะผู้บริหารสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	2
แผนผังการแบ่งส่วนราชการของกระทรวงอุตสาหกรรม	5
โครงสร้างหน่วยงานภายในสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	6
อำนาจหน้าที่สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	7
การแบ่งส่วนราชการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	8
อัตรากำลังสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	10
วิสัยทัศน์ พันธกิจ	11
บทบาทและการดำเนินงานของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	
สศอ. ผู้การเป็นองค์กร "Intelligence Unit"	13
พลสัมฤทธิ์ การพัฒนาระบบราชการของ สศอ.	15
ผลิตภาพโดยรวมของอุตสาหกรรมการผลิตของไทย	18
การปรับโครงสร้างภาคอุตสาหกรรม	24
ชัยชนะอย่างยั่งยืนของอุตสาหกรรมบนเส้นทางคัสเตอร์ (Custer)	27
การจัดทำข้อตกลง พื้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น	32
โครงการร่วมมือด้านอุตสาหกรรมของอาเซียน	34
สศอ. กับยุทธศาสตร์การพัฒนากอุตสาหกรรมภูมิภาคของไทย	37
การใช้พลังงานในภาคอุตสาหกรรม ยุทธศาสตร์ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	41
โลจิสติกส์และการจัดการโซ่อุปทาน	45
ทิศทางอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์ ศูนย์กลางการพิมพ์อาเซียน	49
ภาพกิจกรรมในรอบปี 2547	52

แผนผังการแบ่งส่วนราชการ

ของกระทรวงอุตสาหกรรม

หน่วยงานในกำกับ

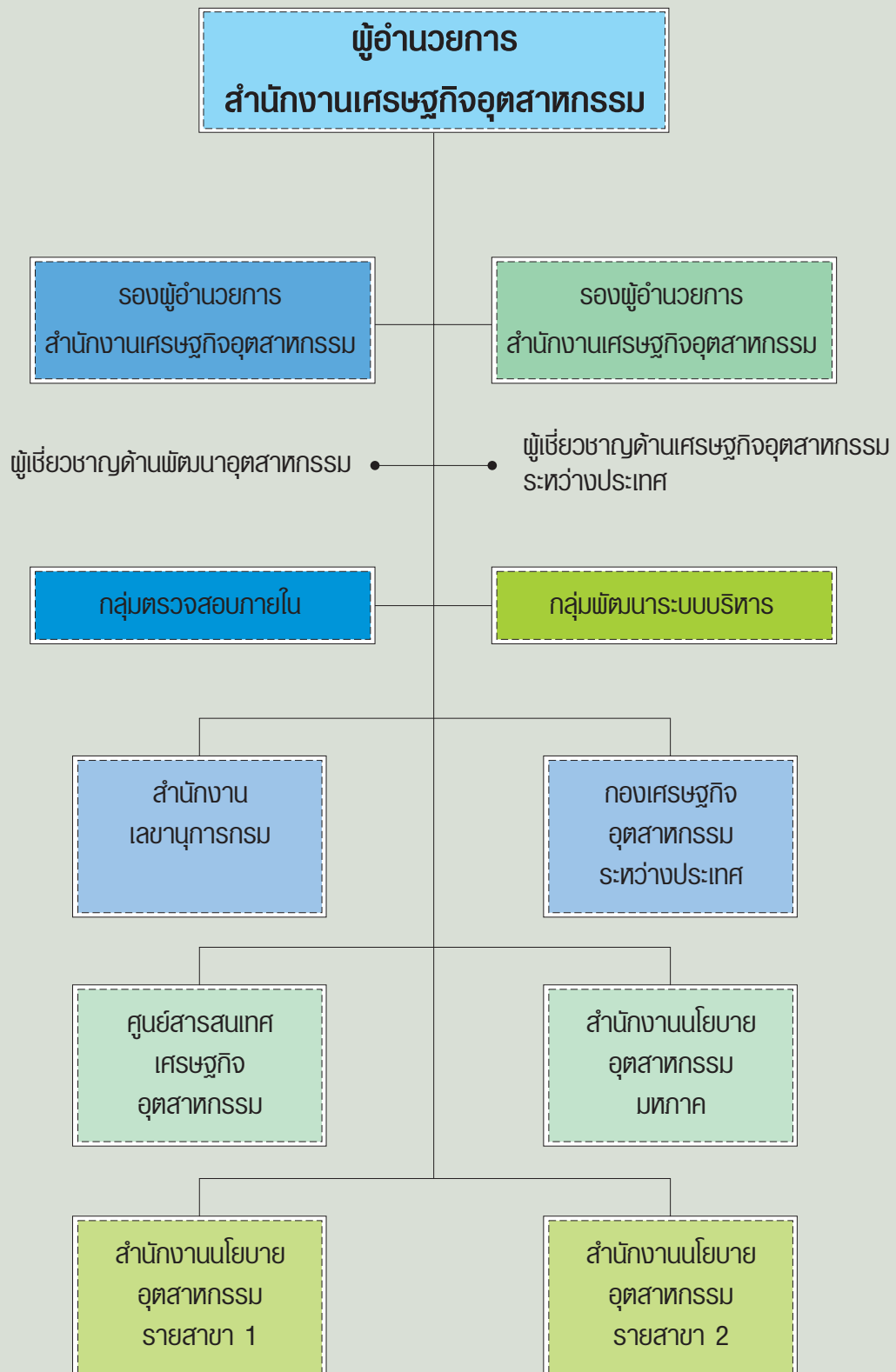
สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สถาบันเครือข่าย

1. สถาบันไทยเยอรมัน
2. สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ
3. สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
4. สถาบันอาหาร
5. สถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ
6. สถาบันยานยนต์
7. สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
8. สถาบันเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทย
9. สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

โครงสร้างการแบ่งงาน

ภายในสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

อำนาจหน้าที่ของ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ให้สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบายเศรษฐกิจอุตสาหกรรมของประเทศในระดับมหภาคและอุตสาหกรรมรายสาขา รวมทั้งพัฒนาระบบเตือนภัยด้านอุตสาหกรรมโดยการจัดทำแผนพัฒนาอุตสาหกรรมในภาพรวมและแผนแม่บทอุตสาหกรรมรายสาขา เพื่อเป็นองค์การชั้นนำในการกำหนดนโยบาย มาตรการ และวางแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศให้เติบโตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน รวมทั้งส่งสัญญาณเตือนภัยทางอุตสาหกรรมได้อย่างถูกต้องชัดเจน และมีประสิทธิภาพ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. เสนอแนะการกำหนดนโยบาย แนวทาง และมาตรการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ
2. เสนอแนะนโยบาย กำหนดทำที่ แนวทางความร่วมมือและเข้าประชุมเจรจากับองค์กรหรือหน่วยงานต่างประเทศด้านอุตสาหกรรม
3. จัดทำรายงานภาวะอุตสาหกรรมสาขาต่างๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาอุตสาหกรรม และหาวิธีการแก้ปัญหาหรือพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมสาขาต่างๆ
4. ประสาน เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาอุตสาหกรรม
5. กำหนดนโยบายการสำรวจ การเก็บรักษาการใช้ประโยชน์ข้อมูลด้านอุตสาหกรรม จัดทำดัชนีอุตสาหกรรม และทำหน้าที่เป็นศูนย์สารสนเทศด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
6. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

การแบ่งส่วนราชการของ <...> สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สำนักงานเลขาธิการกรม

- ▶ ปฏิบัติงานสารบรรณของสำนักงาน
- ▶ ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและงานเลขานุการของสำนักงาน
- ▶ ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การบริหารงานงบประมาณ การพัสดุ อาคาร สถานที่ และยานพาหนะของสำนักงาน
- ▶ จัดระบบงานและบริหารงานบุคคลของสำนักงาน
- ▶ ดำเนินการเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่กิจกรรม ความรู้ ความก้าวหน้า และผลงานของสำนักงาน
- ▶ ดำเนินการฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน รวมทั้งประสานการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับงานในภารกิจของสำนักงานแก่เจ้าหน้าที่ขององค์กร หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- ▶ ดำเนินการอื่นใดที่มีได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดของสำนักงาน
- ▶ ปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ

- ▶ เสนอแนะนโยบาย แนวทาง มาตรการและกำหนดทำที่ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี
- ▶ ประสานความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมกับองค์กรระหว่างประเทศ
- ▶ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและพันธะผูกพันด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
- ▶ ปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์สารสนเทศเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

- กำหนดนโยบายและระเบียบในการสำรวจ การเก็บรักษา และการใช้ประโยชน์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
- ดำเนินการเกี่ยวกับการเป็นศูนย์ข้อมูลและสารสนเทศด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
- รวบรวมและจัดทำดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมในภาพรวมและรายสาขาอุตสาหกรรม
- ปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค

- เสนอแนะนโยบาย แนวทาง และมาตรการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนาอุตสาหกรรมโดยรวมของประเทศ
- ศึกษา วิจัย ประเด็นทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ
- ศึกษาวิเคราะห์ และติดตามสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจอุตสาหกรรม รวมทั้งคาดการณ์แนวโน้มและเตือนภัยภาวะอุตสาหกรรมโดยรวมของประเทศ
- ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาอุตสาหกรรมโดยรวมของประเทศ
- ประสานและจัดทำแผนงบประมาณและแผนปฏิบัติการของสำนักงานให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 1 และ 2

- เสนอแนะนโยบาย แนวทาง และมาตรการในการพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา
- ศึกษา วิเคราะห์ และติดตามสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจอุตสาหกรรม รวมทั้งคาดการณ์แนวโน้มและเตือนภัยภาวะอุตสาหกรรมรายสาขา
- ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา
- ประสานการดำเนินงานเพื่อให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของอุตสาหกรรมรายสาขา
- ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการคณะกรรมการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา
- ปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

อัตรากำลัง

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	1	ตำแหน่ง
รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	2	ตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาอุตสาหกรรม	1	ตำแหน่ง
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	3	ตำแหน่ง
กลุ่มตรวจสอบภายใน	1	ตำแหน่ง
สำนักงานเลขานุการกรม	26	ตำแหน่ง
กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ	16	ตำแหน่ง
ศูนย์สารสนเทศเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	24	ตำแหน่ง
สำนักนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค	25	ตำแหน่ง
สำนักนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 1	24	ตำแหน่ง
สำนักนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 2	23	ตำแหน่ง
รวม	146	ตำแหน่ง

งบประมาณ

ปี 2547

รายการ	งบประมาณที่ได้รับ	รายจ่ายจริง
1. เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	35,947,200	35,455,846.26
2. ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	59,061,503	30,626,805.44
3. ค่าสาธารณูปโภค	3,281,197	3,046,071
4. ค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	7,001,000	6,977,193
5. เงินอุดหนุน	17,755,400	17,754,879.16
6. รายจ่ายอื่นๆ	38,047,100	21,016,670.50
รวม	161,093,400	114,877,411.42

วิสัยทัศน์ → (Vision)

“

เป็นองค์กรชั้นนำ
ด้านนโยบายอุตสาหกรรม
และเป็นศูนย์ข้อมูล
ตัวชี้วัดสถานะอุตสาหกรรม
ที่ทันสมัย ครบถ้วน
น่าเชื่อถือ

”

พันธกิจ (Mission) ←

1. เสนอแนะนโยบาย จัดทำแผนอุตสาหกรรม
ที่ชัดเจน น่าเชื่อถือ
2. จัดทำระบบสารสนเทศอุตสาหกรรม
ที่ทันสมัย ถูกต้อง ครบถ้วนและเชื่อมโยง
กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง
เผยแพร่บริการ

A 3D map of Thailand is centered on a blue textured surface. The map is yellow and sits on a dark blue square base. In the background, a checkered pattern of light and dark blue squares recedes into the distance. The overall scene is lit from the top left, creating soft shadows.

บทบาทและการดำเนินงานของ

สศอ.

สศอ. สูการเป็นองค์กร “Intelligence Unit”

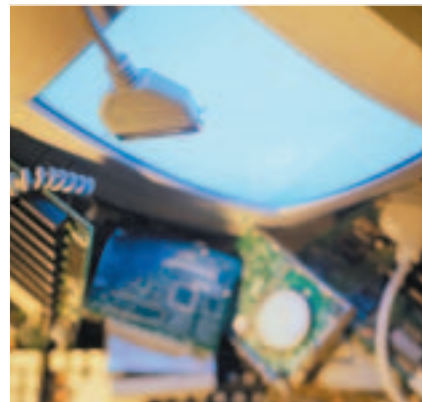
สำนักนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค (สม.)

Intelligence Unit คืออะไร.....คำตอบที่ง่ายที่สุดและสั้นที่สุดก็คือ “หน่วยงานที่ทำให้การตัดสินใจขององค์กรมีประสิทธิภาพสูงสุด” หรือถ้าจะพูดให้ฟังดูเป็นวิชาการสักหน่อยก็คือ “หน่วยงานที่ทำหน้าที่เปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสารทั้งมวลพสมกับความรู้ความสามารถที่ทันสมัยเสมอขององค์กรมาเป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจ และส่งผลให้เกิดการตัดสินใจที่ชาญฉลาด” สิ่งทีกล่าวมานี้คือความคิดพื้นฐานที่สำคัญของ Intelligence Unit

โดยทั่วๆ ไปแล้วขบวนการที่ Intelligence Unit ต้องทำก็คือ เริ่มจาก

1. การรวบรวมแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ในทุกมิติและทุกระดับของความลึกที่เกี่ยวข้องกับภารกิจและเป้าหมายขององค์กร
2. ทำการสกัดสิ่งที่ต้องการใช้ออกมาจากข้อมูลทั้งหมดที่เก็บมาได้ จัดหมวดหมู่ให้ครบถ้วน
3. ดำเนินขบวนการสังเคราะห์และวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารด้วยความรู้ที่ทันสมัย
4. ทำให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลและรายงานที่สนับสนุนการตัดสินใจที่ถูกต้องรวดเร็วและตรงตามความต้องการของผู้ตัดสินใจทุกระบบ

ขบวนการดังกล่าวเหล่านี้ก็จะไปตรงกับความคิดเห็นของ Bill Gates ที่ว่า “How you gather, manage, and use information will determine whether you win or lose.” ซึ่งก็หมายถึงว่าการที่องค์กรหรือประเทศของเราจะสามารถเข้าสู่เวทีของการแข่งขันในทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับว่าเรามีข้อมูลข่าวสารครบถ้วนทั้งปริมาณและคุณภาพที่สนับสนุนการตัดสินใจได้ดีหรือไม่ ดังนั้น การบริหารข้อมูลและความรู้ที่จำเป็นหรือบางครั้งอาจจะต้องมากและลึกกว่าคู่แข่ง สำหรับให้ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจ หรือเพื่อให้องค์กรนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและล้ำหน้า รวมทั้งเร็วกว่าคนอื่น เป็นภารกิจสำคัญขององค์กรที่จะผันตัวเองเป็น Intelligence Unit

ในแง่มุมมองของกระทรวงอุตสาหกรรมในฐานะที่เป็นหน่วยงานของรัฐบาลหน่วยงานหนึ่งแนวคิดของการที่จะมี Intelligence Unit เป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากหน่วยงานของรัฐบาลหลายๆ หน่วยงาน ซึ่งรวมถึงสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ในฐานะที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางเศรษฐกิจอุตสาหกรรมของประเทศ และในการกำหนดทิศทางของเศรษฐกิจอุตสาหกรรมของประเทศก็ไม่ควรที่จะเกิดจากการวางนโยบายและแผนจากจินตนาการเท่านั้น แต่ควรที่จะเกิดจากความพร้อมของระบบฐานข้อมูลที่มีคุณภาพและครบถ้วน เพื่อนำไปใช้เป็นวัตถุดิบที่มีคุณภาพในการวิเคราะห์สภาวะต่างๆ โดยความรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ทันสมัย และสิ่งที่วิเคราะห์แล้วเหล่านี้ก็จะถูกนำมาสังเคราะห์เป็นนโยบายและแผนอีกทีหนึ่ง ซึ่งถ้าระบบฐานข้อมูลข่าวสารไม่ดีพอ หรือดีพอแต่ชักช้าไม่ทันการณ์ ก็เกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่า “Garbage in, Garbage out” อาจจะทำให้ทิศทาง นโยบายเพื่อนำพาประเทศไทยไปข้างหน้าสะเปะสะปะ ไม่ตรงทางที่ควรจะไป เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันนี้การพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารต่างๆ ในเชิง Intelligence Unit ได้รับความสนใจจากรัฐบาลเป็นอย่างมาก จนถึงขั้นดำริให้หน่วยงานแต่ละหน่วยงานมี Intelligence Unit เป็นของตัวเอง

กระทรวงอุตสาหกรรมและหน่วยงานภายใต้การดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรมได้วางแผนในการจัดตั้ง Intelligence Unit ขึ้น โดยร่วมมือกันในลักษณะของเครือข่าย Intelligence Unit โดยเครือข่ายนี้จะมีกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นศูนย์กลาง เพื่อทำการเชื่อมโยง Intelligence Unit ของสถาบันอื่นๆ ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้การดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรม ให้ทำงานเหมือนกับเป็นระบบเดียวกัน โดยให้แต่ละสถาบันทำการเก็บข้อมูลข่าวสาร ความรู้ที่ทันสมัยในด้านภาคอุตสาหกรรมและอื่นๆ ที่ตัวเองมีความพร้อมและนำมาเชื่อมโยงเข้าระบบ Intelligence Unit ในการรวมเครือข่ายและความรู้ในแต่ละด้านเพื่อให้สามารถถ่ายทอดและใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างทั่วถึง ทั้งนี้จะต้องมีการทำความเข้าใจกันในเรื่องของลักษณะโครงสร้างฐานข้อมูล

แน่นอนว่าเมื่อเครือข่าย Intelligence Unit เสร็จสมบูรณ์เมื่อไรประโยชน์ที่ภาคอุตสาหกรรมจะได้รับน่าจะมีมหาศาล ซึ่งอาจจะสามารถสรุปประโยชน์หลักๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. จับตาความเคลื่อนไหวของตัวชี้วัดหลักซึ่งสามารถบอกสภาพความเป็นไปของเศรษฐกิจได้ ซึ่งทำให้ทราบถึงโอกาสและอันตรายที่กำลังจะมาถึง
2. สามารถที่จะควบคุมการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ระบบนี้สามารถที่จะช่วยบอกแนวโน้มที่เปลี่ยนไปของเศรษฐกิจโดยรวมถึงจับตาคู่แข่งในสนามเศรษฐกิจโลกว่าเขาเป็นอย่างไร

จริงๆ แล้วนักการทหารเลื่องชื่อของจีนนามว่า ซุนวูเคยพูดถึงแนวคิดหลักของระบบ Intelligence Unit มาแล้วในสมัยโบราณ นั่นก็คือ “รู้เขารู้เรา รบสิบครั้ง ชนะสิบครั้ง” การที่มีระบบ Intelligence Unit ก็เพื่อให้เราทราบสถานะของตัวเอง ทำให้เรารู้ความเป็นไปของคู่แข่ง และทำให้เราชัดเจนว่าจะต้องทำอะไรบ้างเมื่อโอกาสมาถึง เพราะฉะนั้นสรุปได้ว่า Intelligence Unit ด้านอุตสาหกรรมน่าที่จะเป็นอีกความหวังหนึ่งที่ทำให้ภาคอุตสาหกรรมไทยมีความพร้อมรบในเวทีการแข่งขันทางการค้าของโลก

ผลสัมฤทธิ์

การพัฒนาระบบราชการของ สศอ.

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพร.)

ประสิทธิภาพตามพันธกิจ

- เสนอนโยบาย 154 เรื่อง
- บริการข้อมูลสารสนเทศ 484,273 ราย

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานราชการ

- ประหยัดงบประมาณได้ 10.33%
- สนับสนุนการเป็น e-government
- เพิ่มผลิตภาพในการทำงาน สูงกว่า 10%

คุณภาพการให้บริการ

- ปรับปรุงระบบข้อมูล
- พัฒนาระบบบริการผ่านอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น
- มุ่งตอบสนองความคิดเห็นของประชาชนมากขึ้น

พัฒนาองค์การ

- พัฒนาคณะกรรมาธิการจัดการความรู้
- มอบอำนาจไปสู่ระดับล่าง
- ให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงกับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 ตุลาคม 2546 ได้กำหนดให้หน่วยงานราชการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ เพื่อพัฒนาและเพิ่มพูนประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานรวมทั้งการให้บริการต่างๆ

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ในฐานะเป็นหน่วยงานด้านเสนอแนะแผน นโยบาย ยุทธศาสตร์ การพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ รวมทั้งจัดทำข้อมูลสารสนเทศ และการเตือนภัยสำหรับผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ได้ดำเนินงานต่างๆ ตามพันธกิจของหน่วยงานเพื่อให้มีความสอดคล้องกับแนวทางดังกล่าว โดยเข้าร่วมในการพัฒนาการปฏิบัติราชการในกลุ่มที่ 2 (ระดับท้าทาย)

จากการประเมินผลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ในปีงบประมาณ 2547 ที่ผ่านมา ในภาพรวม สศอ. ได้คะแนน 4.8653 (จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน) ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับที่ดีมาก โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. มิติด้านประสิทธิภาพตามพันธกิจ

สศอ. เป็นหน่วยงานด้านเสนอแนะแผน นโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ โดยปีงบประมาณ 2547 ได้ดำเนินการเสนอแนะ ติดตาม ผลักดัน และการประเมินผล รวมทั้งสิ้น 154 เรื่อง นอกจากนี้ในส่วนของการบริการข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เช่น ข้อมูล สถิติอุตสาหกรรม ดัชนีอุตสาหกรรมรายเดือน ภาวะอุตสาหกรรมรายไตรมาส รายปี รวมทั้งสิ้น 484,273 ราย

2. มีติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ

- 2.1 สามารถประหยัดงบประมาณร้อยละ 10.33 หรือวงเงิน จำนวน 10,929,137.56 บาท
- 2.2 ทำการลดขั้นตอนระยะเวลาและขั้นตอนการปฏิบัติราชการ (ดัชนีอุตสาหกรรมรายเดือน) จากเดิม 34 วัน ลดเหลือ 29 วัน
- 2.3 ได้นำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการปฏิบัติงาน หรือการสนับสนุนให้ส่วนราชการเป็น e-Government เช่น การจัดซื้อจัดจ้างด้วย e-Auction การพัฒนา Website การพัฒนาข้าราชการให้มีทักษะในการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ การพัฒนาระบบ Intranet/web board เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของข้าราชการ การจัดทำ e-mail address เพื่อประโยชน์ในการประสานงาน เป็นต้น
- 2.4 เพิ่มผลิตภาพในการทำงานได้สูงกว่าร้อยละ 10 ที่กำหนดไว้ตามหลักเกณฑ์
- 2.5 ได้จัดทำต้นทุนต่อหน่วยรวมถึงการติดตามและวัดต้นทุนต่อหน่วยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2547
- 2.6 ได้จัดทำแผนปฏิบัติการ ปี 2548 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนหรือองค์กรไม่แสวงหากำไรเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน
- 2.7 ได้ทำการสำรวจและจัดทำแผนบริหารสินทรัพย์ของ สศอ. พร้อมกันนี้ได้ดำเนินการบริหารจัดการห้องประชุมให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยเปิดโอกาสให้หน่วยงานและสถาบันในกำกับของกระทรวงอุตสาหกรรมมาใช้ประโยชน์ด้วย

งบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547	
รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
สินทรัพย์รวม	1,125,000,000.00
สินทรัพย์ถาวร	1,125,000,000.00
สินทรัพย์หมุนเวียน	0.00
หนี้สินรวม	1,125,000,000.00
หนี้สินถาวร	0.00
หนี้สินหมุนเวียน	1,125,000,000.00
ส่วนเกินสะสม	0.00
รวม	1,125,000,000.00

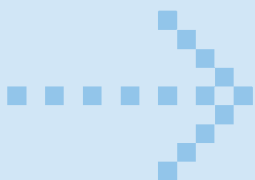

3. มิติด้านคุณภาพการให้บริการ

3.1 ได้ทำการปรับปรุงระบบข้อมูลเพื่อบริการผู้บริหารทั้งในสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและกระทรวงอุตสาหกรรม รวมทั้งการปรับปรุงห้องประชุม/บริเวณห้องโถงให้เอื้ออำนวยความสะดวกและเหมาะสมกับการใช้งาน

3.2 ได้มีการพัฒนาระบบบริการผ่านอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น เช่น จัดให้มีเจ้าหน้าที่รวบรวมและตอบคำถามทาง website ของ สศอ. การดาวน์โหลดแบบฟอร์มข้อมูลอุตสาหกรรม (ร.ง. 8) และยื่นแบบฟอร์ม ร.ง.8 ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ยังได้ปรับและจัดหาข้อมูล สารสนเทศ นำใส่ไว้ในเว็บไซต์ที่เป็นปัจจุบันตลอดเวลา

3.3 ได้มุ่งเน้นการตอบสนองความคิดเห็นของประชาชนมากขึ้น โดยจัดให้มีการประชุม/สัมมนา/สำรวจความคิดเห็นจากผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องอื่น ทั้งในส่วนของงานด้านข้อเสนอแนะนโยบายและแผน/งาน รวมถึงศึกษาวิจัยแต่ละเรื่อง นอกจากนี้ยังได้แต่งตั้งคณะที่ปรึกษาด้านดัชนีอุตสาหกรรมเพื่อให้คำแนะนำในการจัดทำและปรับปรุงดัชนีอุตสาหกรรมรายเดือนให้มีความถูกต้องเหมาะสมกับการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้ประกอบการอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังเปิดช่องทางให้บุคคลภายนอกทั่วไปแสดงความคิดเห็นผ่านทาง website สศอ. อีกทางหนึ่งด้วย เป็นต้น

4. มิติการพัฒนาองค์กร

4.1 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น โดยที่อัตราการเพิ่มของปริมาณงานสูงกว่าปี 2546 ในขณะที่จำนวนบุคลากรที่บรรจุจริงน้อยกว่าปี 2546

4.2 ได้มีการพัฒนาบุคลากรและบริหารความรู้ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยทำการจัดอบรม/สัมมนา/ดูงาน รวม 13 หลักสูตร จำนวนผู้เข้ารับการอบรม ร้อยละ 81 ของจำนวนบุคลากรทั้งหมด

4.3 มีการมอบอำนาจไปสู่ระดับล่าง รวม 4 เรื่อง ซึ่งมีผลทำให้ผู้บริหารสามารถนำเวลาไปปฏิบัติงานด้านการบริหาร วางแผน นโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรม รวมทั้งการให้ข้อมูลสารสนเทศ การเตือนภัย ซึ่งเป็นภารกิจหลักของ สศอ. มากขึ้น

4.4 ได้ทำให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงกับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ รวมถึงการสำรวจ ทบทวน กระบวนการปฏิบัติงาน จัดวางระบบควบคุมภายในของ สศอ.

จากผลสำเร็จของการพัฒนาการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของ สศอ. ในปี 2547 ก็ผ่านมาเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นทุ่มเทของบุคลากร สศอ. ในอันที่จะสนองประโยชน์ต่อสังคม ผู้ประกอบการ และภาคอุตสาหกรรมของไทยให้พัฒนาเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป

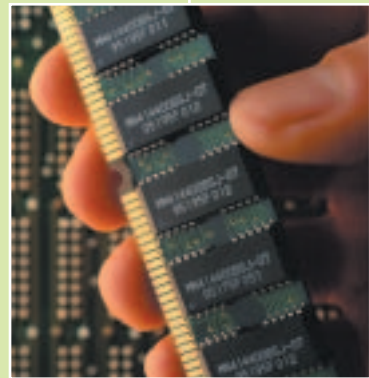
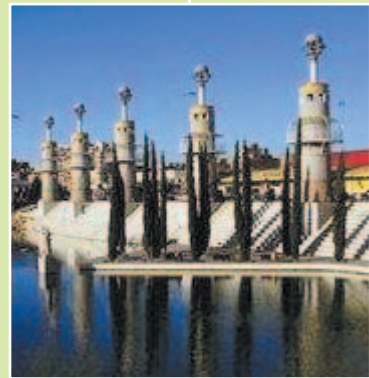
ผลิตภาพโดยรวม

ของอุตสาหกรรมการผลิตของไทย

ศูนย์สารสนเทศเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (ศส.)

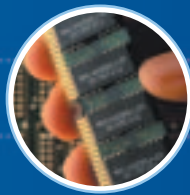
การสำรวจข้อมูลการผลิตรายปี พ.ศ. 2546 ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ทำการวิเคราะห์ศักยภาพของอุตสาหกรรมการผลิตของประเทศไทย ภายใต้กรอบการสำรวจผู้ประกอบการจำนวนทั้งสิ้น 4,000 ราย โดยครอบคลุมการวิเคราะห์ด้านอุปทาน ซึ่งอาศัยดัชนีชี้วัดที่สำคัญได้แก่ Total Factor Productivity Growth (TFPG) หรือ การขยายตัวของผลิตภาพโดยรวมของอุตสาหกรรมการผลิต เพื่อสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงในระดับความสามารถของผู้ผลิตในการที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มให้สูงขึ้น นอกเหนือจากเพียงการเพิ่มการใช้ปัจจัยการผลิตหลักอันได้แก่ ทุน (Capital contribution) และแรงงาน (Labor contribution)

โดยหลักการแล้ว TFPG จึงหมายถึง ผลของปัจจัยอื่นๆ ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นด้านประสิทธิภาพและคุณภาพของปัจจัยการผลิต ซึ่งได้แก่ คุณภาพและความทันสมัยของเครื่องจักร ระดับฝีมือและความชำนาญงานของแรงงาน ตลอดจนระดับเทคโนโลยีของกระบวนการผลิต ความสามารถในการบริหารจัดการเพื่อลดต้นทุน ความเชื่อถือในเครื่องหมายการค้า รวมถึงโอกาสทางการตลาด เป็นต้น จากงานศึกษาในอดีตของปรานี ทินกร (Productivity Growth in Thailand, 1996) พบว่า ปัจจัยที่มีส่วนผลักดันมูลค่าการผลิตในอุตสาหกรรมการผลิตของไทยให้ขยายตัวร้อยละ 8.7 ในช่วงปี พ.ศ. 2521 - 2533 ส่วนใหญ่เป็นผลการขยายตัวที่มาจาก การเพิ่มปัจจัยทุนเป็นหลักในสัดส่วนถึงร้อยละ 4.9 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยแรงงานในสัดส่วนร้อยละ 4.12 ส่วน TFPG ยังหดตัวร้อยละ 0.36 ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจว่า องค์ประกอบของโครงสร้างการเจริญเติบโต (Growth Accounting) ในอุตสาหกรรมการผลิตของประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใดในปัจจุบัน

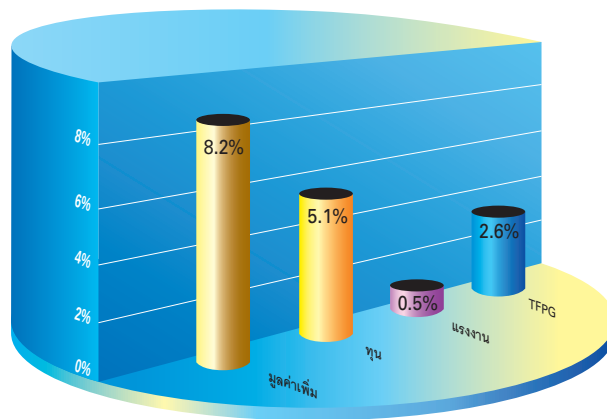

ผลิตภาพของอุตสาหกรรมการผลิตในภาพรวม

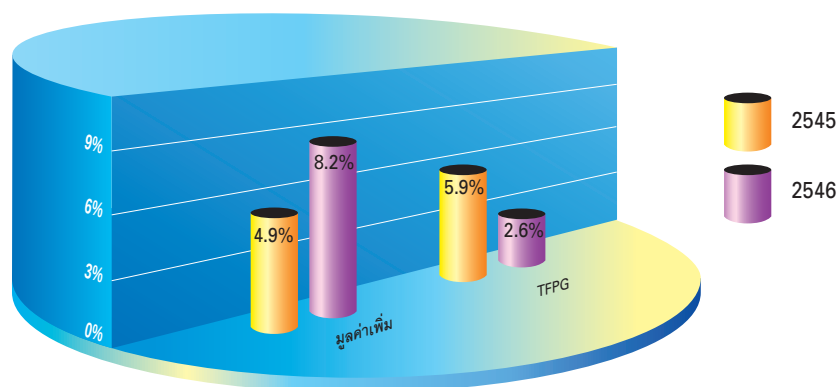
อุตสาหกรรมการผลิตในภาพรวมของไทย มีมูลค่าเพิ่มขยายตัวถึงร้อยละ 8.2 ในปี 2546 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 4.9 ในปี 2545 ปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบสนับสนุนให้มูลค่าเพิ่มของไทยขยายตัวสูงในปี 2546 ส่วนใหญ่เป็นผลการขยายตัวที่มาจากปัจจัยทุนในสัดส่วนถึงร้อยละ 5.1 และมาจาก TFPG เพียงร้อยละ 2.6 ซึ่งองค์ประกอบของโครงสร้างการเติบโตดังกล่าว แตกต่างจากปี 2545 ซึ่งมีการขยายตัวที่มาจาก TFPG สูงถึงร้อยละ 5.9 ขณะที่ปัจจัยทุนลดลงร้อยละ 2.0 สภาวะการณ์ที่มูลค่าเพิ่มโดยรวมของอุตสาหกรรมการผลิตเติบโตเพิ่มขึ้นมาก ในปี 2546 แม้ว่าในส่วนของ TFPG จะขยายตัวลดลง ยังถือเป็นสัญญาณด้านบวก จากการขยายปัจจัยทุนและเครื่องจักรในโรงงานของผู้ผลิต พร้อมกับการใช้กำลังการผลิตเพิ่มขึ้น ตามทิศทางของภาวะเศรษฐกิจ และการบริโภคในภาคเอกชนที่ฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องจากปี 2545

องค์ประกอบในการขยายตัวของมูลค่าเพิ่ม ปี 2546

เปรียบเทียบการขยายตัวของมูลค่าเพิ่ม และ TFPG ปี 2545 และ 2546

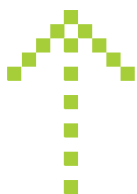
ผลการขยายการลงทุนในปัจจัยทุนและเครื่องจักรดังกล่าว อาจส่งผลให้ผู้ประกอบการยังอยู่ระหว่างการปรับโครงสร้างในกระบวนการผลิต หรือรอจังหวะในการพัฒนาประสิทธิภาพ พลังขับเคลื่อนที่เป็นผลมาจากปัจจัยทุนที่มีความเด่นชัดกว่าปัจจัยด้านอื่นๆ ส่งผลให้ TFPG ในปี 2547 เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง ซึ่งผลจากปัจจัยทุนที่เพิ่มขึ้นมากนั้น มีส่วนทำให้ผลิตภาพหน่วยสุดท้ายของปัจจัยทุนลดลง อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ด้านอุปทานบางอย่าง ได้สะท้อนให้เห็นถึงทิศทางด้านบวกของอุตสาหกรรมการผลิตในภาพรวมของไทย ได้แก่

1. ระดับของ TFP (TFP Level) ของอุตสาหกรรมการผลิตโดยรวมของไทย ยังอยู่ในระดับที่สูงถึง 134.4 ในปี 2547 และได้ระดับเกินฐานที่ 100 มาตลอด 3 ปีของการสำรวจข้อมูล (ปี 2544 - 2546) ส่วนใหญ่เป็นผลจากประสิทธิภาพในการใช้ปัจจัยการผลิตโดยรวมของผู้ผลิตขนาดใหญ่ ผู้ผลิตกลุ่มร่วมทุน รวมทั้งกลุ่ม Technology intensive ที่มีระดับ TFP สูงถึง 150 ในปี 2547

2. ผู้ผลิตหลายกลุ่มยังมีการขยายการลงทุน โดยเฉพาะกลุ่มผู้ผลิตในอุตสาหกรรมที่เน้น Technology intensive ผู้ผลิตร่วมทุนต่างชาติ และผู้ผลิตรายใหญ่ ภาพรวมของอุตสาหกรรมการผลิตของไทย จึงมีการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 ในปี 2546 ส่วนผู้ผลิตขนาดกลางซึ่งไม่ได้ขยายการลงทุนเพิ่มมากนัก ก็ยังมีการใช้กำลังการผลิตในอัตราเพิ่มขึ้น

3. ผลิตภาพของปัจจัยการผลิต ทั้งปัจจัยทุนและแรงงานยังขยายตัวร้อยละ 1.9 และ 5.5 ตามลำดับ ในปี 2546 ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว หากเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตมากขึ้นโดยเฉพาะการขยายปัจจัยทุนและเครื่องจักรพร้อมกับมีการใช้กำลังการผลิตเพิ่มขึ้นด้วย มักจะพบว่าผลได้ต่อหน่วยมีแนวโน้มลดลงหรืออาจหดตัว แต่ในปี 2546 ซึ่งมูลค่าของปัจจัยทุนถูกใช้ไปในการผลิตมากขึ้น ผลิตภาพของทุนก็ยังสามารถขยายตัวได้ โดยเฉพาะผู้ผลิตกลุ่ม Technology intensive ที่ผลิตภาพของทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.7 ทั้งที่มีการขยายการลงทุนในเครื่องจักรและสินทรัพย์ถาวร เพิ่มถึงร้อยละ 2.6 พร้อมกับใช้กำลังการผลิตเพิ่มขึ้นในปี 2546 สะท้อนว่าภาคการผลิตโดยรวมยังไม่อยู่ในภาวะการเกิดส่วนเกินของปัจจัยทุน (Excess capital) ซึ่งเป็นภาวะที่อาจบั่นทอนผลิตภาพได้ในระยะยาว

กลุ่มผู้ผลิตที่มีศักยภาพสูง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการเจริญเติบโตของผู้ผลิตกลุ่มย่อยต่างๆ ทำให้เห็นภาพว่า แผนการปรับตัวด้านการลงทุนของผู้ผลิตในปี 2546 จะสัมพันธ์กับความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มในปี 2545 ค่อนข้างชัดเจน โดยผู้ผลิตที่มีอัตราการเติบโตในมูลค่าเพิ่มสูง ได้แก่ ผู้ผลิตกลุ่มขนาดกลาง ขนาดใหญ่ กลุ่มร่วมทุน และกลุ่ม Technology intensive ซึ่งมีมูลค่าเพิ่มขยายตัวสูงถึงร้อยละ 12.5, 4.5, 15.1 และ 7.4 ตามลำดับ ในปี 2546 จะมีการขยายปัจจัยทุนเพิ่ม หรือหากไม่มีการเพิ่มการลงทุนในกรณีที่ยังมีกำลังการผลิตส่วนเกินเหลืออยู่ ก็มักจะเพิ่มอัตราการใช้กำลังการผลิตมากขึ้น จนทำให้ส่วนที่เป็น Capital contribution หรือผลการขยายตัวจากปัจจัยทุนในปี 2546 เพิ่มขึ้นตาม และทำให้พบว่า Capital contribution ในภาพรวม ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 เป็นองค์ประกอบใหญ่ในการผลักดันมูลค่าเพิ่มให้เติบโตถึงร้อยละ 8.2 ในปี 2546 (ขณะเดียวกันก็พบว่า กลุ่มผู้ผลิตรายเล็ก และกลุ่ม Labor intensive ซึ่งมีมูลค่าเพิ่มหดตัวในปี 2545 ก็จะมี Capital contribution หดตัวตามมา ในปี 2546)

โดยพบว่า ผู้ผลิตทุกกลุ่มที่มีแผนการขยายการลงทุน และเพิ่มการใช้กำลังการผลิต อันเป็นผลเนื่องมาจากมูลค่าเพิ่มที่ขยายตัวในปี 2545 ยังคงมีมูลค่าเพิ่มขยายตัวต่อเนื่อง ในปี 2546 หากแต่จะมีเพียงบางกลุ่มเท่านั้น ที่จะมี TFPG เพิ่มขึ้นด้วย ทั้งนี้ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารปัจจัยทุนส่วนที่เพิ่มจากการลงทุนว่า จะมีประสิทธิภาพในการสร้างมูลค่าเพิ่มใหม่ได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งแตกต่างกันใน

แต่ละกลุ่มผู้ผลิต โดยมีเพียงกลุ่มผู้ผลิตขนาดใหญ่ และกลุ่ม Technology intensive ที่ยังมีผลิตภาพของทุนขยายตัวต่อได้ พิจารณาจากผลิตภาพของทุนที่ยังเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.3 และ 1.7 ตามลำดับ ในปี 2546 ขณะที่ผลจากการขยายปัจจัยทุน ทำให้ผลิตภาพของแรงงานของทั้งสองกลุ่มดังกล่าว เพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 5 ในปี 2546 โดยเฉพาะกลุ่ม Technology intensive ยังมีผลิตภาพแรงงานที่สูงกว่ากลุ่มประเภทอุตสาหกรรม Labor intensive ลักษณะเช่นนี้จึงพบว่า TFPG ของผู้ผลิตขนาดใหญ่ และกลุ่ม Technology intensive ขยายตัวร้อยละ 2.9 และ 2.3 ตามลำดับ ในปี 2546 ทั้งที่ทั้งสองกลุ่มนี้ต่างมี TFP Level ที่สูงกว่ากลุ่มอื่นอยู่แล้ว

ส่วนผู้ผลิตกลุ่มอื่นที่มีศักยภาพสูง ได้แก่ ผู้ผลิตกลุ่มร่วมทุน ซึ่งเป็นกลุ่มที่เพิ่มปัจจัยทุนเข้าไปในการผลิตในอัตราสูงกว่ากลุ่มอื่น จาก Capital contribution ที่สูงถึงร้อยละ 11.6 แม้ผลิตภาพของทุนจะไม่ขยายตัว อันเป็นผลมาจากการเร่งเพิ่มปัจจัยทุนมาก แต่ผู้ผลิตกลุ่มนี้มีการปรับกระบวนการจัดการด้านการผลิตไม่ให้เกิด Excess capital โดยใช้ปัจจัยแรงงานอย่างเต็มประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้ผลิตภาพของแรงงานของกลุ่มร่วมทุนเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 13.0 ในปี 2546 TFPG ของกลุ่มนี้จึงขยายตัวร้อยละ 2.0 โดยมี TFP Level สูงถึง 148.4 ในปี 2546 ขณะที่กลุ่มที่ใช้ Resource-based ซึ่งไม่ได้เน้นการขยายปัจจัยทุนเลย ตามลักษณะของประเภทอุตสาหกรรมจากการเน้นกระบวนการผลิตที่ลดต้นทุน โดยอาศัยความได้เปรียบด้านวัตถุดิบในประเทศและการประหยัดต้นทุนด้านปัจจัยการผลิต มูลค่าเพิ่มในกลุ่มนี้จึงยังขยายตัวได้ร้อยละ 6.4 ในปี 2546 พร้อมกับผลิตภาพของปัจจัยการผลิตทั้งทุน และแรงงานที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7 และ 2.6 ตามลำดับ ในปี 2546 ส่งผลให้ TFPG ของกลุ่มที่ใช้ Resource-based นี้ ขยายตัวร้อยละ 5.2 โดย TFP Level สูงในระดับ 137.3 ในปี 2546

ความได้เปรียบของกลุ่มผู้ผลิตที่มีศักยภาพสูงเหล่านี้ ยังเป็นผลจากความได้เปรียบด้านขนาดการผลิตจากการมีส่วนแบ่งตลาดสูง ทำให้มีศักยภาพในการลดต้นทุนและเน้นการปรับสินค้าให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นได้

จากการเปรียบเทียบผู้ผลิตกลุ่มต่างๆ จึงสรุปในขั้นต้นได้ว่า **กลุ่มที่มีศักยภาพสูง** โดยพิจารณาจากทั้ง TFP Level และ TFPG ในกรณีพิจารณาจากขนาด ได้แก่ ผู้ผลิตขนาดใหญ่ ในกรณีพิจารณาจากโครงสร้างการลงทุน ได้แก่ ผู้ผลิตกลุ่มร่วมทุน และในกรณีพิจารณาจากประเภทของอุตสาหกรรม ได้แก่ ผู้ผลิตกลุ่ม Technology intensive และ Resource-based

กลุ่มผู้ผลิตที่มีศักยภาพต่ำ

ผู้ผลิตรายเล็ก และกลุ่ม Labor intensive ซึ่งมีมูลค่าเพิ่มหดตัวร้อยละ 4.1 และ 0.7 ตามลำดับในปี 2545 ส่วนใหญ่มักขาดแรงจูงใจในการปรับปรุงสภาพการใช้งานของเครื่องจักร และมักปล่อยให้ความเสื่อมสภาพของเครื่องจักรกัดกร่อนให้ประสิทธิภาพของการผลิตลดลง ความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มของกลุ่มนี้จึงยังคงถดถอยต่อเนื่อง ในปี 2546 แม้มูลค่าของปัจจัยทุนที่ใช้ไปในการผลิตจะมีทิศทางที่ลดลง แต่ผลได้หน่วยสุดท้ายจากการใช้ทุนของผู้ผลิตสองกลุ่มนี้ก็ยังคงหดตัว จากผลผลิตภาพของทุนของผู้ผลิตรายเล็ก และ Labor intensive ที่หดตัวร้อยละ 0.6 และ 4.2 ตามลำดับ ในปี 2546

นอกจากนี้ ปัจจัยทุนที่เสื่อมถอยไป ยังส่งผลบั่นทอนประสิทธิภาพของแรงงานให้ลดลงตามด้วย จากผลผลิตภาพของแรงงานของผู้ผลิตรายเล็ก และ Labor intensive ที่หดตัวร้อยละ 0.8 และ 2.7 ตามลำดับ ในปี 2546 โดยเฉพาะการหดตัวของผลผลิตภาพแรงงานในกลุ่ม Labor intensive เป็นการหดตัวติดต่อกันจากปี 2545 ทั้งที่เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมประเภทที่เน้นการใช้แรงงานเข้มข้น ส่วนผู้ผลิตรายเล็ก ยังมีความเสียเปรียบทั้งด้านตลาดและขนาดการผลิต จึงเป็นข้อจำกัดในการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต

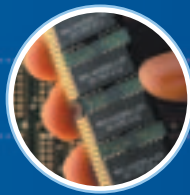
ผู้ผลิตรายเล็ก และ Labor intensive จึงมีแนวโน้มว่าจะเป็นกลุ่มที่เสียเปรียบในการแข่งขันต่อไป พิจารณาจาก TFP ที่อยู่ในระดับต่ำเพียง 81.1 และ 76.3 ตามลำดับ และ TFPG ยังหดตัวร้อยละ 0.6 และ 3.6 ตามลำดับ ในปี 2546

พลีตภาพอุตสาหกรรมรายหมวด

ผลการวิเคราะห์ผลผลิตภาพโดยรวมของอุตสาหกรรมแยกตามหมวดการผลิตที่สำคัญจำนวน 49 หมวด พบว่า การขยายตัวของผลผลิตภาพโดยรวมในแต่ละหมวดอุตสาหกรรมมักจะสัมพันธ์กับการขยายตัวของมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมหมวดนั้นในทิศทางเดียวกัน โดยมีค่าสหสัมพันธ์ (correlation) ระหว่างการขยายตัวของผลผลิตภาพโดยรวม (TFPG) กับการขยายตัวของมูลค่าเพิ่มที่สูงประมาณร้อยละ 71.5

การแบ่งหมวดอุตสาหกรรมลำดับตามผลผลิตภาพโดยรวม เป็นการพิจารณาจากด้านอุปทาน (Supply side approach) โดยเปรียบเทียบศักยภาพของอุตสาหกรรมแต่ละหมวดจาก 3 องค์ประกอบร่วมกัน ได้แก่ การขยายตัวของมูลค่าเพิ่ม, TFPG และ TFP Level ซึ่งสามารถแบ่งอุตสาหกรรมแต่ละหมวด ได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

- **กลุ่มดี (good)** เป็นกลุ่มของอุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวทั้งมูลค่าเพิ่มและ TFPG โดยมี TFP Level อยู่ในระดับสูงเกิน 100 ได้แก่ หมวดสิ่งพิมพ์ ตู้แช่เย็น เปียร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า รถยนต์ ยา แปรรูปสัตว์น้ำ อุปกรณ์ถ่ายภาพอิเล็กทรอนิกส์ และสีทา เป็นต้น

- **กลุ่มแย่ (worse)** เป็นกลุ่มของอุตสาหกรรมที่มีการหดตัวทั้งมูลค่าเพิ่มและ TFPG โดยมี TFP Level อยู่ในระดับต่ำกว่า 100 ได้แก่ น้ำตาล เส้นใย สิ่งทอ เยื่อกระดาษ ผลิตภัณฑ์ยาง เหล็ก ผงซักฟอกและสบู่ ผลิตภัณฑ์พลาสติก กระดาษลูกฟูก เป็นต้น
- **กลุ่มที่น่าจะดีขึ้น (better)** เป็นกลุ่มของอุตสาหกรรมที่ยังมี TFP Level ต่ำกว่า 100 แต่มีการขยายตัวของมูลค่าเพิ่ม และ TFPG ในอัตราสูง ได้แก่ ปูนซีเมนต์ พลาสติกขั้นต้น เนื้อสัตว์แปรรูป เซรามิก(ไม่ใช่ก่อสร้าง) เคมีภัณฑ์พื้นฐาน และรองเท้า เป็นต้น
- **กลุ่มที่อาจจะแย่ลง (worsen)** เป็นกลุ่มของอุตสาหกรรมที่มี TFP Level ในระดับสูงกว่า 100 แต่มีการหดตัวของมูลค่าเพิ่มและ TFPG ได้แก่ อัญมณี เพอร์นิเจอร์ คอมพิวเตอร์แปรรูปผักและผลไม้ และยางรถยนต์ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. อุตสาหกรรมพื้นฐาน เช่น เหล็ก เส้นใยสิ่งทอ เยื่อกระดาษ จำเป็นต้องได้รับการปรับศักยภาพให้ทันกับความต้องการของหมวดอุตสาหกรรมต่อเนื่อง การสนับสนุนการเข้ามาลงทุนหรือร่วมทุนจากต่างชาติอย่างเข้มข้นในอุตสาหกรรมกลุ่มนี้ เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาขีดความสามารถด้านเทคโนโลยีในไทยให้แข็งแกร่งมากขึ้น และเป็นฐานสนับสนุนอุตสาหกรรมต่อเนื่องให้พัฒนาอย่างมีคุณภาพ
2. ควรผลักดันให้เกิดการกระจายโอกาสด้านการตลาดไปสู่กลุ่มผู้ผลิตรายเล็ก และกลุ่ม Labor intensive มากขึ้น พร้อมกับสนับสนุนให้เกิดการปรับศักยภาพด้านการผลิต โดยเฉพาะการสนับสนุนด้านเงินทุนในการเพิ่มประสิทธิภาพของเครื่องจักรอย่างเต็มที่ ซึ่งกลุ่ม Labor intensive แม้จะเน้นการใช้แรงงานเข้มข้น แต่หากประสิทธิภาพของปัจจัยทุนเสื่อมถอยก็จะส่งผลกระทบต่อให้ผลิตภาพแรงงานหดตัวเช่นกัน
3. ผู้ผลิตที่อยู่ในกลุ่ม Resource-base เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพสูงใกล้เคียงกับกลุ่ม Technology intensive โดยเฉพาะความได้เปรียบด้านต้นทุน แต่ยังมีสัดส่วนส่งออกต่ำกว่าประเภทอุตสาหกรรมอื่นๆ หากได้รับการสนับสนุนด้านการขยายตลาดส่งออก น่าจะเป็นกลุ่มที่มีโอกาสแข่งขันสูง และอาจช่วยให้ผู้ผลิตเร่งปรับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น
4. สัดส่วนการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาของผู้ผลิตในไทยส่วนใหญ่ ยังอยู่ในระดับต่ำมาก โดยเฉพาะผู้ผลิตในไทยล้วนเป็นกลุ่มรายเล็ก กลุ่ม Resource-base และ Labor intensive ทั้งที่เป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพสินค้าและกระบวนการผลิตเพื่อลดต้นทุนในภาวะแข่งขันที่รุนแรง ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากข้อจำกัดด้านเงินทุน ซึ่งภาครัฐควรพิจารณาให้เงินทุนสนับสนุนอย่างจริงจัง เนื่องจากถือเป็นการลงทุนสาธารณะ
5. การศึกษาผลิตภาพโดยรวมของอุตสาหกรรมไทย ควรกระทำอย่างต่อเนื่องเป็นโครงการระยะยาว เพื่อประโยชน์ต่อนโยบายการพัฒนาที่ตรงจุด และทันต่อการเปลี่ยนแปลงในขีดความสามารถด้านการแข่งขันของผู้ผลิต

การปรับโครงสร้าง

ภาคอุตสาหกรรม

สำนักนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค (สม.)

ภาคเศรษฐกิจอุตสาหกรรมไทยมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านมูลค่าเพิ่มและการจ้างแรงงาน ในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา อันเป็นผลมาจากการดำเนินมาตรการภายใต้กรอบการบริหารเศรษฐกิจคู่ขนาน (Dual Track) ของรัฐบาล โดยให้ความสำคัญกับการสร้างศักยภาพของเศรษฐกิจจากตลาดภายในประเทศ และการเชื่อมโยงกับตลาดโลกโดยการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมส่งออก การพัฒนาศักยภาพการผลิตในอุตสาหกรรมทดแทนการนำเข้า การสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผลิตภัณฑ์จากวิสาหกิจชุมชน และการสนับสนุนแหล่งเงินทุนเพื่อการอุตสาหกรรม แต่อย่างไรก็ตาม จากแนวโน้มโลกและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรมต้องเผชิญกับประเด็นท้าทายใหม่ๆ ได้แก่

➡ อุตสาหกรรมไทยที่สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลกในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ใช้เทคโนโลยีไม่สูงมากนัก และเป็นอุตสาหกรรมที่เป็นฐานรับจ้างการผลิต เนื่องจากอุตสาหกรรมส่วนใหญ่นำเข้าเครื่องจักรจากต่างประเทศ และขาดการวิจัยและพัฒนาต่อยอดเพื่อหาเทคโนโลยีใหม่หรือปรับปรุงเทคโนโลยีเดิม

➡ รายได้จากการส่งออกและผลผลิตมวลรวมของไทยส่วนใหญ่ มาจากอุตสาหกรรมที่มีความสามารถในการแข่งขันต่ำโดยเปรียบเทียบ เนื่องจากการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมของไทยส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่ผลิตโดยอาศัยความได้เปรียบในด้านต้นทุนค่าจ้างแรงงานไร้ทักษะทางเทคโนโลยี ซึ่งมีค่าจ้างแรงงานต่ำ

➡ การเติบโตของอุตสาหกรรมไทยที่มีความสามารถในการแข่งขัน เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์และเคมีภัณฑ์ ทำให้ส่วนแบ่งในตลาดสูงขึ้นแต่ยังต่ำเมื่อเทียบกับโลก เนื่องจากการผลิตเดิมส่วนใหญ่เป็นการผลิตเพื่อสนองความต้องการภายในประเทศเป็นหลัก หลายผลิตภัณฑ์ในสินค้ากลุ่มนี้เป็นสินค้าที่มีการบริหารจัดการผลิตโดยบริษัทข้ามชาติ เลือกลงผลิตหรือไม่ผลิตตามนโยบายของตนเอง ทั้งๆ ที่มีศักยภาพการ

ผลิตเหลืออยู่ นอกจากนี้ ยังเป็นการผลิตสินค้าที่ขาดความหลากหลายในผลิตภัณฑ์อีกด้วย ทำให้ปริมาณและมูลค่าส่วนแบ่งในตลาดโลกไม่สูงนัก

➡ ไทยยังคงพึ่งพิงการนำเข้าเครื่องจักรเทคโนโลยี และวัตถุดิบเพื่อการผลิตในสัดส่วนที่สูงมาก เนื่องจากเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตต่างๆ เป็นตัวบ่งชี้ถึงระดับของเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิต หากต้องนำเข้าอย่างต่อเนื่องโดยขาดการพัฒนาทดแทนหรือต่อยอด ย่อมจะเป็นเทคโนโลยีที่ล้าหลังประเทศผู้ผลิตเครื่องจักรเองอยู่เสมอ และยากจะแข่งขันได้อย่างทัดเทียม

ดังนั้นการเติบโตของอุตสาหกรรมไทยจึงต้องมีการวางเป้าหมายเพื่อให้สอดคล้องกับประเด็นท้าทายดังกล่าว ทั้งนี้จากแผนการบริหารราชการแผ่นดินปี พ.ศ. 2548 - 2551 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2548 ได้กำหนดให้ “การปรับโครงสร้างภาคอุตสาหกรรม” เป็นประเด็นยุทธศาสตร์หนึ่งของยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและแข่งขันได้ โดยกำหนดเป้าหมายให้มีการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมจาก 2.3 ล้านล้านบาท เป็น 3.3 ล้านล้านบาท จำนวนผู้ประกอบการที่จดทะเบียนและคงอยู่ในระบบเพิ่มขึ้น และอัตราการเพิ่มของผลิตภาพแรงงานภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี ในปี 2551 โดยกระทรวงอุตสาหกรรมได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลักของประเด็นยุทธศาสตร์ดังกล่าว ซึ่งประกอบด้วยกลยุทธ์หลัก 9 กลยุทธ์ ได้แก่

- 1 การสนับสนุนการใช้วัตถุดิบในประเทศและเพิ่มมูลค่าสินค้าในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพและกลุ่มโอกาสใหม่ รวมทั้งปรับปรุงประสิทธิภาพกลุ่มอุตสาหกรรมที่อ่อนแอ
- 2 การพัฒนาอุตสาหกรรมพื้นฐานและอุตสาหกรรมสนับสนุนเพื่อรองรับอุตสาหกรรมต่อเนื่องและลดการพึ่งพาการนำเข้า
- 3 การพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรม
- 4 การพัฒนาปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ ลดต้นทุนและข้อจำกัดการประกอบธุรกิจ
- 5 ปรับปรุงโครงสร้างเพื่อเตรียมพร้อมและสร้างโอกาสให้กับอุตสาหกรรมที่ไม่สามารถแข่งขันได้ หรือได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของกติกการค้าโลก
- 6 พัฒนา Cluster และ SMEs โดยให้สิทธิประโยชน์จูงใจการลงทุน
- 7 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคอุตสาหกรรม
- 8 เพิ่มประสิทธิภาพและมูลค่าผลผลิตของ SMEs/OTOP และการพัฒนาผู้ประกอบการ

เพื่อนำแผนบริหารราชการแผ่นดินมาถ่ายทอดสู่แผนปฏิบัติการของกระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินการเรื่องดังกล่าวในภาพรวม 9 กลยุทธ์ และเป็นเจ้าภาพการดำเนินการในกลยุทธ์หลักที่ 1 2 4 และ 5 ซึ่งเป็นเรื่องการปรับโครงสร้างของอุตสาหกรรมเป้าหมาย

ในเบื้องต้น สศอ. ได้ดำเนินการศึกษาสถานภาพอุตสาหกรรม และกำหนดทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ซึ่งประกอบด้วยกลยุทธ์ แนวทาง/มาตรการ และงาน/โครงการเพื่อรองรับยุทธศาสตร์การพัฒนาในแต่ละสาขาอุตสาหกรรม โดยได้ทำการคัดเลือกอุตสาหกรรมที่เป็นเป้าหมายในการปรับโครงสร้างฯ จำนวน 16 กลุ่ม ได้แก่ เหล็กและโลหะการ เครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ แม่พิมพ์ บรรจุภัณฑ์ ปิโตรเคมี ยานยนต์และชิ้นส่วนเครื่องจักรกล อุตสาหกรรมต่อเรือและซ่อมเรือ ยา เฟอร์นิเจอร์ ผลิตภัณฑ์ยาง อุตสาหกรรมพลังงานชีวภาพและผลิตภัณฑ์ชีวภาพ อุตสาหกรรมแพ้น้ำมัน สิ่งพิมพ์และเซรามิก

แนวทางการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมในภาพรวม คือ มุ่งเน้นให้ภาคอุตสาหกรรมไทยเป็นกลไกสำคัญที่จะสนับสนุนการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ สำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีอยู่เดิมจะเน้นการพัฒนาให้มีความเข้มแข็งและมีขีดความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์บนฐานความรู้ (Value Creation) โดยอาศัยแนวทางการพัฒนาในรูปแบบการรวมกลุ่ม การเพิ่มผลผลิตภาพ และการกระตุ้นให้เกิดการผลิตจากการมีนวัตกรรม ส่วนกลุ่มอุตสาหกรรมสำหรับอนาคต จะเน้นการพัฒนาโดยอาศัยการลงทุนในด้านการวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีการผลิตเชิงพาณิชย์ และการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง เช่น ห้องปฏิบัติการทดสอบเพื่อรองรับการแข่งขันทางการค้าในอนาคต โดยได้กำหนดกรอบแนวทางในการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมไว้ ดังนี้

กรอบแนวทางที่ 1 ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม มีแนวทาง 4 แนวทาง ได้แก่

1. **สร้างความเข้มแข็ง (Strengthening)** โดยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาระบบมาตรฐานสินค้า และอุตสาหกรรมทั้งระบบใช้อุปทานและเครือข่ายวิสาหกิจ และพัฒนาศักยภาพการผลิตและผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิต ปรับเปลี่ยนเครื่องจักรใหม่ และเพิ่มผลิตรายการผลิต ยกกระดับคุณภาพมาตรฐานการผลิตและสินค้า สร้างขีดความสามารถทางเทคโนโลยีในสถานประกอบการ สนับสนุนปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งเร่งพัฒนาทักษะแรงงานที่มีอยู่ในภาคอุตสาหกรรม และส่งเสริมพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

2. **การเพิ่มมูลค่าเพิ่ม (Value Creation)** โดยนวัตกรรมการ (Innovation) มาใช้ทำการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพิ่มความหลากหลายของสินค้า (Product Diversify) รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ และพัฒนาตราสินค้าและภาพลักษณ์

3. **การลงทุนใหม่ (Investment)** โดยลงทุนทำการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเป้าหมาย ทั้งในภาครัฐและเอกชนในรูปแบบเครือข่ายในเชิงพาณิชย์ สร้างมาตรการสิ่งจูงใจในการลงทุนในอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูง พัฒนากองทุนนวัตกรรมและการร่วมทุน ให้มีองค์ความรู้และอย่างบูรณาการเป็นรายสินค้า รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้ประกอบการและบุคลากรเฉพาะทาง และสร้างสภาพแวดล้อมธุรกิจให้เอื้อต่อการพัฒนาธุรกิจ

4. **Enabling** โดยพัฒนาปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สร้างเครือข่ายการวิจัยพัฒนาร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชน ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจ ปรับสิทธิประโยชน์จูงใจให้สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมาย ปรับปรุงกฎหมาย/กฎระเบียบให้เอื้อต่อการประกอบการอุตสาหกรรมและการลงทุน ปรับปรุงระบบภาษีให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม โดยพิจารณาความเป็นธรรมตลอดห่วงโซ่อุปทาน ส่งเสริมแนวทางการจัดการน้ำเพื่ออุตสาหกรรม พัฒนาระบบโลจิสติกส์ (Logistics) รวมทั้งเขตและนิคมอุตสาหกรรม พัฒนาศูนย์กลางภาคอุตสาหกรรมให้เพียงพอทั้งปริมาณและคุณภาพ ยกย่องห้องปฏิบัติการตรวจสอบ/รับรองสินค้า พัฒนาความรู้และสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและภาคธุรกิจ ในการพัฒนาและเตรียมความพร้อมบุคลากรสำหรับอุตสาหกรรมเร่งพัฒนาทักษะแรงงานที่มีอยู่ในภาคอุตสาหกรรม รวมทั้งปรับปรุงตลาดสินค้าให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและเพิ่มศักยภาพการจัดการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

กรอบแนวทางที่ 2 สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำธุรกิจและลดต้นทุนและข้อจำกัดของการประกอบธุรกิจ

แนวทาง คือ การปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจ ปรับสิทธิประโยชน์จูงใจให้สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมาย ปรับปรุงกฎหมาย/กฎระเบียบ และข้อบังคับของรัฐให้เอื้อต่อการประกอบการอุตสาหกรรม สร้างและพัฒนาปัจจัยสนับสนุนให้เพียงพอทั้งปริมาณและคุณภาพ พัฒนาศูนย์กลางภาคอุตสาหกรรมให้เพียงพอทั้งปริมาณและคุณภาพ ส่งเสริมพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ชัยชนะอย่างยั่งยืน

ของอุตสาหกรรมบนเส้นทางคลัสเตอร์ (Cluster)

สำนักนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 2 (สม.2)

จากกระแสการแข่งขันของเศรษฐกิจโลกที่รุนแรง ทำให้ประเทศต่างๆ พยายามฟันฝ่าวิกฤตเศรษฐกิจที่รุนแรงเข้ามาไม่ว่าจะเป็นวิกฤตการณ์ทางการเงิน และระบบการค้าเสรี ซึ่งประเทศมหาอำนาจสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้รวดเร็ว เพราะมีความพร้อมทั้งด้านทุน เทคโนโลยี บุคลากร รวมทั้งยังพยายามสร้างกฎ กติกา เพื่อปกป้องเศรษฐกิจของประเทศตนอีกด้วย ส่วนประเทศเล็กหรือประเทศกำลังพัฒนาถูกมรสุมกระหน่ำครั้งแล้วครั้งเล่า จนเกิดความเสียหายมาก ทำให้มีการปรับตัวได้ช้า ทั้งยังต้องยอมรับกฎ กติกาที่ประเทศมหาอำนาจตั้งไว้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ประเทศไทยเป็นประเทศเล็กประเภทกำลังพัฒนา แต่มีความเป็นเอกภาพโดยทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีความตั้งใจสูง พร้อมเพรียงในการฟันฝ่ามรสุมเศรษฐกิจทุกด้าน ในช่วงวิกฤตทางการเงิน ภาคการผลิตได้รับความเสียหายมากที่สุด รัฐและเอกชนภาคการผลิตได้ร่วมมือกันปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมพลิกฟื้นวิกฤตให้เป็นโอกาส มีผลให้เศรษฐกิจไทยมีความเข้มแข็งในระดับหนึ่ง และเมื่อต้องเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจเสรีอย่างเต็มตัวต้องปฏิบัติตามพันธกรณีที่ได้ตกลงกันไว้ในเวทีต่างๆ ทั้งพหุภาคี ทวิภาคี มีผลทำให้อุตสาหกรรมต้องปรับตัวเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนตลอดไป

การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของอุตสาหกรรมมีหลายวิธี สำหรับประเทศไทยอุตสาหกรรมหลายประเภทมี Value Chain ที่เชื่อมโยงกันอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจ หรือ Cluster ซึ่งเป็นแนวทางที่ Michael E.Porter นำเสนอไว้เป็นทางเลือกหนึ่งที่จะทำให้อุตสาหกรรมไทยสามารถสร้างเครือข่ายกันได้อย่างมีศักยภาพในการพัฒนา Cluster ต้องเกิดจากความร่วมมือของภาคเอกชนใน Value Chain ของอุตสาหกรรมนั้น และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการส่งเสริมสนับสนุนของภาครัฐที่ชัดเจนและจริงจัง

การพัฒนา Cluster ในอุตสาหกรรมไทยอาจใช้ 3 รูปแบบ ดังนี้

1. Facilitating Cluster หมายถึง การรวมตัวกันของผู้นำในอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นตัวแทนจากภาคเอกชนมารวมตัวกันเพื่อร่วมกำหนดนโยบายในการพัฒนาอุตสาหกรรม และเป็นตัวแทนของผู้ประกอบการที่เป็นเอกชนในการเจรจาต่อรองกับภาครัฐ เพื่อผลักดันให้นโยบายเกิดผลเป็นรูปธรรมมากขึ้น

2. Geographic Cluster หมายถึง การรวมตัวกันของผู้ประกอบการที่อยู่ในบริเวณพื้นที่เดียวกัน โดยการรวมตัวเพื่อมุ่งบรรลุประโยชน์ในเรื่องประสิทธิภาพการผลิตเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นการรวมตัวเพื่อจัดซื้อวัตถุดิบ การเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต และการขนส่งสินค้า

3. Commercial Cluster หมายถึง การรวมตัวกันของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมทางตรง คือ การผลิต และอุตสาหกรรมสนับสนุนที่ไม่จำเป็นต้องอยู่ในภูมิภาค/พื้นที่ใกล้เคียงกัน โดยการรวมตัวกันนั้น เพื่อมุ่งบรรลุเป้าหมายในด้านการสร้างมูลค่าเพิ่ม การถ่ายทอดวิทยาการในการออกแบบ รวมทั้งการขยายช่องทางตลาดและการจัดจำหน่ายเป็นหลัก

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factors) ของการพัฒนาคลัสเตอร์

การพัฒนาผลผลิตที่ยั่งยืนนั้นเป็นเป้าหมายที่เครือข่ายวิสาหกิจ (Cluster) ทั้งหลายต่างก็มุ่งหวัง แต่การรวมกลุ่มของหน่วยธุรกิจเพียงอย่างเดียวไม่อาจประสบความสำเร็จได้ จำเป็นต้องมีปัจจัยที่เหมาะสมคอยสนับสนุนให้การรวมกลุ่มประสบความสำเร็จ ซึ่งมีปัจจัยต่างๆ ที่เป็นหัวใจสำคัญ ดังนี้

- ➡ สมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจ (Cluster) มีจิตสำนึก (Awareness) ที่จะรวมกลุ่มกัน และมีความไว้วางใจ และเชื่อใจซึ่งกันและกัน (Trust)
- ➡ สมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจ (Cluster) มีประสิทธิภาพในการเพิ่มผลผลิตของตนเอง
- ➡ มีการรองรับจากธุรกิจและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องอย่างครบวงจร และมีปัจจัยการผลิตที่มีความเหมาะสมทั้งในด้านแรงงาน วัตถุดิบ เครื่องจักร และทำเลที่ตั้ง
- ➡ ต้นทุนการผลิตของทั้งระบบอยู่ในระดับต่ำ ทำให้สามารถสร้างโอกาสในการแข่งขันและทำกำไร
- ➡ มีการเชื่อมโยง (Connectivity) และประสานงานกัน (Coordination) ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และแผนงานของกลุ่มร่วมกัน มีระบบสาธารณูปโภคที่ได้มาตรฐานเพื่อรองรับการผลิต
- ➡ มีการแข่งขันในระบบเศรษฐกิจแบบเสรี โดยอาศัยกลไกตลาด ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้ธุรกิจมีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลา มีความเชี่ยวชาญในการผลิตและสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ
- ➡ ผู้บริโภคมีอุปสงค์จำนวนมากในสินค้าของกลุ่มและเป็นผู้บริโภคที่มีความทันสมัยสามารถยอมรับสินค้าใหม่ๆ ได้อย่างรวดเร็ว
- ➡ กลุ่มวิสาหกิจ (Cluster) ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ สมาคม องค์กรที่เกี่ยวข้อง และสถาบันต่างๆ เช่น สถาบันการศึกษา สถาบันฝึกวิชาชีพ และสถาบันเพื่อการวิจัย เป็นต้น รวมทั้งได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างแพร่หลายและเข้าถึงง่าย

แม้ปัจจัยที่กล่าวข้างต้นนั้นจะเป็นปัจจัยโดยรวมที่จะสามารถนำพากลุ่มวิสาหกิจ (Cluster) ให้ประสบความสำเร็จได้ แต่ในทางปฏิบัติแล้ว กลุ่มวิสาหกิจกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งจะประสบความสำเร็จได้ไม่จำเป็นต้องมีครบทุกองค์ประกอบข้างต้น เพียงแต่ต้องมีข้อได้เปรียบที่มีนัยสำคัญ และเข้มแข็งมากพอที่จะสามารถเอาชนะคู่แข่งได้

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจ ต่อการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาอุตสาหกรรมของไทย จึงทำการศึกษาค้นคว้าตัวอย่างอุตสาหกรรมเซรามิก และอุตสาหกรรมแฟชั่นขึ้น โดยสาระสำคัญของผลการศึกษาดังนี้

การพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจ (Cluster) อุตสาหกรรมเซรามิก

จากการศึกษาต้นแบบการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมเซรามิก โดยเปรียบเทียบกับกลุ่มวิสาหกิจในต่างประเทศ พบว่า รูปแบบของเครือข่ายวิสาหกิจของกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว (อิตาลี ญี่ปุ่น และอังกฤษ) จะมีรูปแบบที่คล้ายๆ กัน คือ มีประวัติศาสตร์ของการทำเซรามิกที่ยาวนาน มีรากฐานของวัฒนธรรมการใช้สินค้าเซรามิก ซึ่งก่อให้เกิดความต้องการภายในประเทศที่มีขนาดใหญ่เพียงพอที่จะรองรับสินค้าที่ผลิตจากโรงงานในประเทศเหล่านั้นได้ ตลอดจนเป็นศูนย์รวมขององค์ความรู้ทางด้านเซรามิกทั้งในส่วนของบุคลากร เทคโนโลยี และการรับช่วงการผลิต เนื่องจากเป็นประเทศที่เป็นผู้ผลิตและคิดค้นเทคโนโลยีของเครื่องจักรและพัฒนากระบวนการผลิตเซรามิกอย่างต่อเนื่อง และมีการรวมตัวของผู้ประกอบการเพื่อการทำธุรกิจร่วมกัน นอกจากนี้ ยังมีรูปแบบของการพัฒนาโรงงานผลิตเซรามิกเป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยมีการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์และศูนย์จำหน่ายสินค้าเพื่อดึงดูดความสนใจของประชาชนทั่วไป ซึ่งอุตสาหกรรมเซรามิกของไทยในพื้นที่ต่างๆ สามารถนำตัวอย่างที่ดีของต่างประเทศมาพัฒนารูปแบบของเครือข่ายวิสาหกิจได้

อุตสาหกรรมเซรามิกของไทยในพื้นที่ต่างๆ ได้แก่ กลุ่มเซรามิก จังหวัดลำปาง กลุ่มศิลาดล จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี กลุ่มเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มเครื่องเคลือบดินเผา จังหวัดราชบุรี กลุ่มเครื่องเบญจรงค์อ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร และกลุ่มกระเบื้องเซรามิก จังหวัดสระบุรี เป็นกลุ่มที่มีการรวมตัวกันอย่างหนาแน่นทางภูมิศาสตร์ แต่เครือข่ายวิสาหกิจในแต่ละพื้นที่ยังขาดความเชื่อมโยงกันทั้งในแง่ของความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์ร่วมกันอย่างจริงจัง ทำให้เครือข่ายวิสาหกิจในแต่ละพื้นที่ยังไม่มีเอกภาพและความเข้มแข็งเพียงพอที่จะแข่งขันในตลาดโลก ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่กลุ่มวิสาหกิจในแต่ละพื้นที่จะต้องหันมาให้ความสำคัญกับการร่วมมือ เพื่อให้เกิดคลัสเตอร์ที่สมบูรณ์ โดยส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการกำหนดวิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์ของกลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจร่วมกัน

นอกจากนี้ การนำตัวอย่างที่ดีของต่างประเทศมาพัฒนารูปแบบของเครือข่ายวิสาหกิจ โดยสนับสนุนแหล่งผลิตเซรามิกเป็นแหล่งท่องเที่ยว มีสถานที่เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาและศูนย์แสดงสินค้า จะเป็นช่องทางในการจำหน่ายสินค้าและเป็นแนวทางสำหรับความอยู่รอดในกลุ่มของโรงงานที่มีขนาดเล็ก และยังเป็นแหล่งความรู้ของกลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจ ทำให้เกิดศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการผลิตเซรามิกทั้งด้านฝีมือแรงงาน เทคโนโลยี จนสามารถทำให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพและความหลากหลาย มีเครื่องหมายการค้า และแข่งขันกับคู่แข่งในประเทศต่างๆ ได้

การพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจ (Cluster) อุตสาหกรรมสุบิฟชั่น

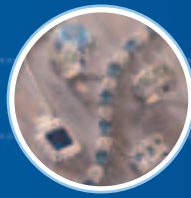
1. ยุทธศาสตร์อุตสาหกรรมแพชั่น เป็นยุทธศาสตร์เพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของอุตสาหกรรม 3 ประเภท ได้แก่ อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อุตสาหกรรมหนังและเครื่องหนัง อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ ซึ่งได้กำหนดกลยุทธ์การแข่งขันเป็นตัวนำ การพัฒนาให้ยุทธศาสตร์แพชั่นสามารถขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องสนับสนุนให้มีการผลิตที่เชื่อมโยงกันอย่างครบวงจร มีการบริหารจัดการในกลุ่มอุตสาหกรรมเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงกัน เช่น การร่วมกันใช้และแบ่งปันข้อมูล การบริหารจัดการแบ่งงานกันทำ การส่งมอบสินค้าตามกำหนด ซึ่งจะเป็นแนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมแพชั่นให้สามารถดำเนินการได้ภายใต้สถานการณ์ที่ตลาดโลกมีการแข่งขันเสรี โดยจำเป็นต้องมีระบบการเชื่อมโยงทั้งในอุตสาหกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ รวมทั้งอุตสาหกรรมสนับสนุนอื่นๆ เช่น อุตสาหกรรมชิ้นส่วน อุปกรณ์ตกแต่งและส่วนประกอบ

การพัฒนาอุตสาหกรรมทั้ง 3 ประเภทอย่างเชื่อมโยงกันนี้ จะก่อให้เกิดการพัฒนาและใช้ประโยชน์ร่วมกัน เป็นการผลิตที่เกื้อหนุนกัน มีเป้าหมายในการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกันทั้งวัตถุดิบ เทคโนโลยี การผลิต การตลาด บุคลากร และจะมีผลให้กลุ่มอุตสาหกรรมแพชั่นลดการพึ่งพาวัตถุดิบจากต่างประเทศ โดยมีรากฐานการพัฒนาร่วมกันอย่างครบวงจรและมั่นคง พร้อมทั้งมีความเข้มแข็ง มีศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเติบโตก้าวหน้าได้อย่างยั่งยืน

2. การจัดทําระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมทั้ง 3 ประเภท โดยกรอบ Diamond Model ในส่วนของความได้เปรียบในด้านต้นทุนการผลิต (Cost Efficiency) และการสร้างความแตกต่างของสินค้าและบริการ (Differentiation) ปัจจัยทั้งสองจะเกิดขึ้นต่อเมื่อมีการสร้างองค์ประกอบหลัก 2 อย่างคือ Supply Chain ซึ่งประกอบด้วยอุตสาหกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ต้องผลิตสินค้าให้มีคุณภาพดี ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค รวมถึงการจัดส่งสินค้าให้ถึงมือลูกค้าตรงตามเวลาที่กำหนด และ Value Chain ซึ่งเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าแพชั่น เพราะประกอบด้วยการออกแบบ (Design) การพัฒนาตราผลิตภัณฑ์รวมทั้งกลยุทธ์ในการสร้างตลาด (Branding & Marketing) และการบริหารช่องทางการจัดจำหน่าย (Distribution Channel)

3. กรอบความคิดการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจ (Cluster) โดยอาศัยองค์ประกอบที่เป็นรูปธรรมและกลไกที่เป็นนามธรรม ดังนี้

องค์กรรูปธรรม	กลไกนามธรรม
- องค์กรภาคเอกชนในอุตสาหกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ และอุตสาหกรรมสนับสนุน - สถาบันการศึกษา/สถาบันวิจัยและวิจัย - องค์กรที่เกิดจากการรวมตัวของภาค เอกชน - นโยบายภาครัฐ	- การกำหนดทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Direction) - การสร้างอุปสงค์ (Demand) ให้เกิดขึ้น - การขยายตลาดและช่องทางการจำหน่าย - การติดต่อและสร้างความเชื่อมโยงกันตลอดสายการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่ม

4. กลยุทธ์และแนวทางในการพัฒนา Cluster ของอุตสาหกรรมแฟชั่นไทย

4.1 การกำหนดทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Direction) เพื่อสร้างเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาอุตสาหกรรม การกำหนดทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ดังกล่าวสามารถกระทำได้โดยอาศัยจุดแข็งและศักยภาพหลัก รวมทั้งเป้าหมายที่ต้องการบรรลุเป็นตัวกำหนดได้

4.2 จัดตั้งหรือแต่งตั้ง Cluster Development Agent เพื่อให้เป็นผู้บริหารจัดการโครงการ และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.3 สร้างกลไกต่างๆ ขึ้นมากระตุ้นให้เกิดการเชื่อมโยงในอุตสาหกรรม กลไกดังกล่าวประกอบด้วยศูนย์วิจัยและพัฒนา ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ศูนย์ติดต่อแลกเปลี่ยนและจำหน่ายสินค้าระหว่างผู้ประกอบการกับผู้ประกอบการ (B2B) และระหว่างผู้ประกอบการกับผู้บริโภค (B2C) การพัฒนาบุคลากรและกิจกรรมการสร้างอุปสงค์ภายในตลาด ได้แก่ การสร้างตราผลิตภัณฑ์

ปัจจุบันประเทศต่างๆ ได้นำรูปแบบ Cluster เป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาอุตสาหกรรม เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา Cluster ประเภทเทคโนโลยีระดับสูงที่ SiliconValley ประเทศอิตาลี มี Cluster เซรามิกที่ Sassuolo และ Cluster ของ Leather Triangle ที่เมือง Vicenza ประเทศอินเดีย มี Cluster เสื้อผ้าฝ้ายถักที่เมือง Tiruppur และประเทศญี่ปุ่นมี Cluster สิ่งทอที่เมือง Hamamatsu เป็นต้น สำหรับอุตสาหกรรมไทยระบบ Cluster จะมีความสำคัญมากขึ้น และหากเราใช้ Cluster เป็นกลยุทธ์ในการกระตุ้นให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างผู้ประกอบการภาคเอกชนและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง โดยมีแผนนโยบายแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเอกภาพ และมีประสิทธิภาพบนเส้นทางแห่ง Cluster นี้ อุตสาหกรรมไทยจะมีชัยชนะอย่างยั่งยืนต่อไป

การจัดทำความตกลง

หุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (JTEPA)

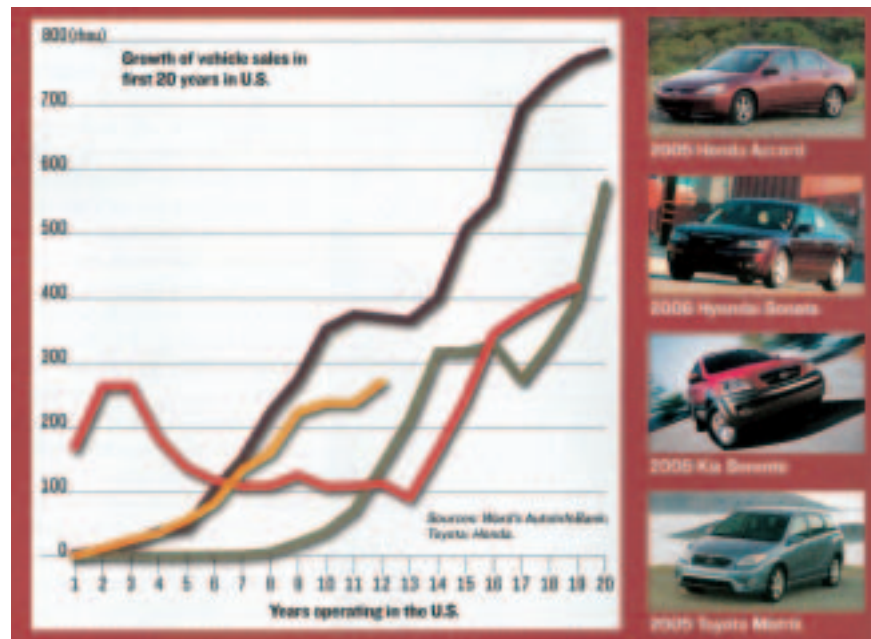
กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ (กศ.)

ตลอดระยะเวลาประมาณ 2 ปีที่ผ่านมา กระทรวงอุตสาหกรรมโดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ได้มีส่วนร่วมในการเจรจาจัดทำความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (Japan-Thailand Economics Partnership) โดยรับผิดชอบการเจรจาเรื่องการเปิดตลาดสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าอุตสาหกรรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ และกระทรวงการคลัง ตลอดระยะเวลาของการเจรจากรัฐบาลไทยต้องเผชิญอุปสรรคสำคัญคือญี่ปุ่นขอสงวนรายการสินค้าอุตสาหกรรมจำนวนถึง 272 รายการ จากการเปิดเสรีประกอบกับปกป้องอุตสาหกรรมรองเท้าและเครื่องหนังเป็นอย่างสูง ในทางกลับกันญี่ปุ่นตั้งข้อเรียกร้องให้ไทยเปิดเสรีการนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมทั้งหมด โดยมีเป้าหมายสำคัญในผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า รวมทั้งยานยนต์และชิ้นส่วน

สศอ. ผลักดันให้ญี่ปุ่นเปิดตลาดรองเท้าและเครื่องหนัง โดยเรียกร้องให้ญี่ปุ่นยกเลิกภาษีรายการสินค้าภายใต้ระบบโควตาและนอกโควตาทันที ในขณะที่ญี่ปุ่นไม่ต้องการให้ไทยเรียกร้องรายการสินค้าอ่อนไหวจำนวน 27 รายการ และเสนอจะลดภาษีรายการสินค้าภายใต้ระบบโควตาภายใน 10 ปีและยกเลิกภาษีรายการสินค้านอกระบบโควตาภายใน 7 ปี

สำหรับอุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้าของไทยนั้น กระทรวงอุตสาหกรรมโดย สศอ. มีนโยบายสนับสนุนการจัดตั้งโรงงานเหล็กต้นน้ำขึ้นในประเทศ เพื่อผลิตวัตถุดิบ(Slab) ป้อนโรงงานแผ่นเหล็กรีดร้อน เนื่องจากอุตสาหกรรมแผ่นเหล็กรีดร้อนมีความสำคัญในเชิงกลยุทธ์ในการผลิตอุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้าทั้งระบบ ช่วยลดการนำเข้าและเพิ่มมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์ รวมทั้งสร้างโอกาสในการขยายตลาดส่งออกไปวัตถุดิบเหล็กไปยังตลาดต่างๆ ทั่วภูมิภาค สศอ. จึงเห็นว่าการเปิดเสรีโดยเฉพาะกลุ่มเหล็กรีดร้อนอาจส่งผลกระทบต่อแผนปรับโครงสร้างการผลิตเหล็กและเหล็กกล้าเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย (ปัจจุบันมีการนำเข้าเหล็กจากญี่ปุ่นปริมาณที่สูง คิดเป็นมูลค่าประมาณ 1.2 แสนล้านบาท และคาดว่าจะการเปิดเสรีจะทำให้ไทยนำเข้าเหล็กจากญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 1 เท่า) กระทรวงอุตสาหกรรมโดย สศอ. จึงกำหนดให้รายการสินค้ากลุ่มเหล็กรีดร้อนจำนวน 20 รายการเป็นรายการสินค้าอ่อนไหว คือจะใช้เวลาในการเปิดเสรีนานกว่าสินค้าประเภทอื่น

สำหรับอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน กระทรวงอุตสาหกรรมโดย สศอ. ได้ประชุมหารือกับกลุ่มผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน และได้กำหนดรายการสินค้าอ่อนไหว ได้แก่ รถยนต์สำเร็จรูปทุกรายการ รวมถึงรถยนต์นั่งที่มีเครื่องยนต์ขนาดสูงกว่า 3,000 ซีซี ที่แม้ว่าไทยจะไม่สามารถประกอบได้เอง แต่อาจเกิดผลกระทบเรื่องราคาและการทดแทนจากรถยนต์นั่งขนาดใกล้เคียงกัน นอกจากนี้เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ตามนโยบาย Detroit of Asia ที่ตั้งเป้าการผลิตรถยนต์ให้ได้ 1.8 ล้านคันภายในปี 2553 จึงจำเป็นต้องสร้างบรรยากาศการลงทุนผลิตรถยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ของไทยให้เป็นที่สนใจแก่ผู้ประกอบการจากทั่วโลก มิใช่เฉพาะญี่ปุ่นเท่านั้น ซึ่งจากเหตุผลดังกล่าว สศอ. จึงมีท่าทีที่ชัดเจนในการไม่เปิดตลาดรถยนต์สำเร็จรูปให้แก่ญี่ปุ่นซึ่งเป็นผู้ผลิตรถยนต์รายใหญ่ของโลก

อย่างไรก็ตาม ภารกิจของสศอ. ในการเจรจาจัดทำข้อตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น ยังคงต้องดำเนินต่อไป โดยทั้ง 2 ประเทศคาดหวังให้การเจรจาสามารถหาข้อสรุปได้ในเดือนกรกฎาคม 2548 ภายใต้ผลประโยชน์ร่วมกันของทั้ง 2 ฝ่าย

โครงการร่วมมือ

ด้านอุตสาหกรรมของอาเซียน

กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ (กศ.)

รัฐบาลไทยได้ผลักดันนโยบายการเปิดเสรีการค้าระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิก โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน (ASEAN Economic Integration) ทั้งนี้เพื่อมุ่งสู่การเป็นสหภาพเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ในอนาคต

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) เป็นกลจักรสำคัญหนึ่งในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล โดยได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานแห่งชาติด้านโครงการความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมของอาเซียน (ASEAN Industrial Cooperation Scheme: AICO) โครงการดังกล่าวจัดทำภายใต้ความตกลงพื้นฐานว่าด้วยโครงการความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมของอาเซียน (Basic Agreement on ASEAN Industrial Cooperation Scheme) ซึ่งมีการลงนามโดยรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2539

โครงการ AICO มีวัตถุประสงค์หลัก คือ 1) ส่งเสริมความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมระหว่างภาคเอกชนในอาเซียน 2) สนับสนุนให้มีการแบ่งสรรกันผลิตภายในอาเซียน เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพื่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาดการผลิตในภูมิภาค และ 3) ขยายการลงทุนระหว่างสมาชิกรวมถึงการดึงดูดการลงทุนจากนอกอาเซียน ซึ่งจากจำนวนโครงการ AICO ระหว่างไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงปริมาณการค้าภายใต้โครงการและการลงทุนใหม่ที่เกิดขึ้น ถือได้ว่าโครงการได้บรรลุวัตถุประสงค์ข้างต้นแล้ว นอกจากนี้จากการที่มีการพิจารณากำหนดสิทธิประโยชน์ด้านภาษีศุลกากรภายใต้โครงการ AICO เป็นอัตราร้อยละ 0-5 จึงถือได้ว่าโครงการดังกล่าว เป็น Fast Track ของความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Agreement: AFTA)

มูลค่าการนำเข้าและส่งออกภายใต้โครงการ AICO ของไทย

➡ ปัจจุบันประเทศไทยมีโครงการ AICO ที่ได้รับอนุมัติและยังคงใช้สิทธิประโยชน์รวมทั้งสิ้น 63 โครงการ ส่วนใหญ่เป็นโครงการในอุตสาหกรรมยานยนต์ แยกตามประเทศคู่ค้าเป็นโครงการระหว่างไทยกับมาเลเซีย 25 โครงการ ไทยกับฟิลิปปินส์ 19 โครงการ ไทยกับอินโดนีเซีย 18 โครงการ และไทยกับเวียดนาม 1 โครงการ โดยมีมูลค่าการนำเข้า-ส่งออก ดังตารางต่อไปนี้

ปี พ.ศ.	มูลค่าการส่งออก (ล้าน USD)	(ล้าน USD) ดุลการค้า	มูลค่าการนำเข้า (ล้าน USD)
ปี 2544 (2001)	205.61	101.98	103.63
ปี 2545 (2002)	151.20	159.35	-8.15
ปี 2546 (2003)	160.03	151.46	8.57
ปี 2547 (2004)	173.32	106.33	66.99
มูลค่ารวม 4 ปี	690.16	519.12	171.04

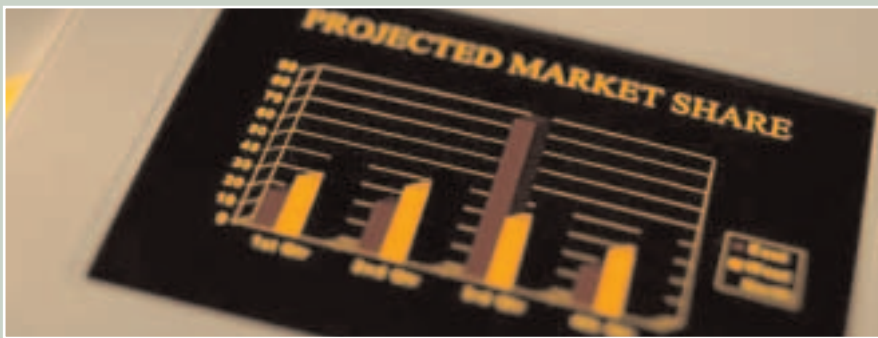
หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 1 มีนาคม 2548 โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สถานะล่าสุดของโครงการ

- ➡ ที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEM) ครั้งที่ 34 เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2545 (2002) พิจารณาแล้วเห็นว่า ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2546 (2003) เป็นต้นไป อัตราภาษีศุลกากรภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ของสมาชิกอาเซียนส่วนใหญ่ จะถูกปรับลดลงเหลือร้อยละ 0-5 ซึ่งจะมีผลให้อัตราภาษีดังกล่าวเท่ากับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีศุลกากรภายใต้โครงการ AICO ที่ประชุมจึงได้มีมติเห็นชอบให้ปรับสิทธิประโยชน์ด้านอัตราภาษีศุลกากรภายใต้โครงการ AICO ให้มีอัตราภาษีต่ำกว่าอัตราภาษีภายใต้ AFTA เพื่อให้โครงการ AICO ยังคงความน่าสนใจ โดยให้คณะทำงานว่าด้วยความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมของอาเซียน (ASEAN Working Group on Industrial Cooperation: WGIC) ซึ่งรับผิดชอบโครงการ AICO ยกร่างพิธีสารเพื่อแก้ไขความตกลงพื้นฐานว่าด้วยโครงการ AICO
- ➡ กระทรวงอุตสาหกรรม โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ในฐานะหน่วยงานแห่งชาติด้าน AICO ได้นำพิธีสารดังกล่าว เสนอที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2547 ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติการลงนามในพิธีสารฯ โดยรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์) และให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำสัตยาบันสาร พร้อมทั้งให้กระทรวงการคลังออกประกาศการให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีศุลกากรสำหรับผลิตภัณฑ์ภายใต้โครงการ AICO โดยด่วน ทั้งนี้ ให้ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีศุลกากรตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนด เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดในพิธีสารฯ
- ➡ ตามพิธีสารดังกล่าว ประเทศไทยได้กำหนดแนวทางการให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีศุลกากรแก่ผลิตภัณฑ์ภายใต้โครงการ AICO โดยแบ่งเป็นสองระยะ กล่าวคือ ระยะแรก กำหนดให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีศุลกากรในอัตราร้อยละ 0-3 สำหรับผลิตภัณฑ์ภายใต้โครงการที่ยื่นคำขอและได้รับอนุมัติ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2546 (2003) ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2547 และระยะที่สอง กำหนดให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีศุลกากรในอัตราร้อยละ 0 สำหรับโครงการที่ได้รับอนุมัติตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 (2005) เป็นต้นไป (เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2546 ซึ่งเห็นชอบให้ไทยปรับลดอัตราภาษี AICO เป็นร้อยละ 0 ณ วันที่ 1 มกราคม 2548 (2005))
- ➡ ได้มีการลงนามในพิธีสารโดยรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ในระหว่างการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2547 ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ และกระทรวงการต่างประเทศของไทยได้ให้สัตยาบันสารเมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2547 และขณะนี้กระทรวงการคลังกำลังอยู่ระหว่างการออกประกาศกระทรวงการคลังเพื่อให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีศุลกากรอัตราใหม่ สำหรับผลิตภัณฑ์ภายใต้โครงการ AICO ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2547

- ➡ ปัจจุบัน คณะอนุกรรมการพิจารณาคำขอรับสิทธิประโยชน์ภายใต้กรอบความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมของอาเซียน ซึ่งมีผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเป็นประธาน ได้พิจารณาอนุมัติคำขอเข้าร่วมโครงการ AICO โดยให้สิทธิประโยชน์อัตราภาษีศุลกากรใหม่แล้ว จำนวนทั้งสิ้น 13 โครงการ โดยมีโครงการที่ได้รับใบรับรองผลิตภัณฑ์แล้ว จำนวน 9 โครงการ (ทั้ง 9 โครงการนี้ ถูกรวมอยู่ใน 63 โครงการข้างต้น ซึ่งได้รับใบรับรองผลิตภัณฑ์ และมีการดำเนินงานภายใต้โครงการแล้ว)

ประโยชน์ของโครงการ AICO ต่อไทย และภูมิภาคอาเซียน

1. เพิ่มมูลค่าการค้าในรูปของการแลกเปลี่ยนสินค้าชั้นกลางระหว่างประเทศในอาเซียน โดยพิจารณาจากมูลค่าการค้ารวม 4 ปีที่มีมูลค่าถึง 1,209.28 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (หรือประมาณ 50,000 ล้านบาท) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อไทยเป็นประเทศที่มีจำนวนโครงการ AICO มากที่สุด
2. ทำให้เกิดการย้ายฐานการผลิตและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสำหรับอุตสาหกรรมยานยนต์ มีการลงทุนทางตรงและการย้ายฐานการผลิตขึ้นส่วนจากบริษัทแม่ในต่างประเทศ (เช่น ญี่ปุ่น และเยอรมนี เป็นต้น) มายังภูมิภาคอาเซียนโดยเฉพาะประเทศไทย จึงนับว่าเป็นโครงการที่สนับสนุนยุทธศาสตร์สำหรับการเป็น “Detroit of Asia” ของไทย
3. ผู้ผลิตในประเทศได้ประโยชน์จากการแบ่งสรรกันผลิต ทำให้เกิดการประหยัดต่อขนาดการผลิต (Economy of Scales & Scopes) และได้ประโยชน์จากการกระจายเทคโนโลยีการผลิตในอาเซียน
4. ผู้บริโภคในประเทศได้รับประโยชน์จากการบริโภคสินค้าในราคาถูกลง และได้สินค้ามีคุณภาพดีขึ้น
5. สร้างให้ภูมิภาคอาเซียนมีความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) ในตลาดโลกสูงขึ้น

สศอ. กับยุทธศาสตร์

การพัฒนาอุตสาหกรรมภูมิภาคของไทย

สำนักนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค (สม.)

ความเป็นมา

สืบเนื่องจากในช่วงปี 2545-2547 เป็นต้นมา ได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์และแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมในหน่วยงานต่างๆ อาทิ ยุทธศาสตร์การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์การลงทุน ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ 4 ประเทศ (ACMECS) ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยยุทธศาสตร์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมจะกระจายกระจายแทรกอยู่ในยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาต่างๆ เหล่านี้

เพื่อให้เกิดกรอบการพัฒนาที่ชัดเจน และมีความเป็นเอกภาพในการดำเนินงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในภูมิภาค สำนักนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมในภูมิภาค ประกอบด้วยภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการดำเนินงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในภูมิภาคของ อก. ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมในภูมิภาค ได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์และแผนการพัฒนาต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรม รวมทั้งบูรณาการกลยุทธ์ แผนงานโครงการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม ภายใต้แผนและยุทธศาสตร์ต่างๆ ได้แก่ ระเบียบวาระแห่งชาติ ยุทธศาสตร์การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ อก. ยุทธศาสตร์การลงทุน และยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ทบทวนอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้แผนปฏิบัติการพัฒนาอุตสาหกรรมสำหรับภูมิภาค บูรณาการแผนงานโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรม รวมทั้งวิเคราะห์ศักยภาพและความต้องการในแต่ละพื้นที่

ประเด็นสำคัญของยุทธศาสตร์ฯ จะมุ่งเน้นใน 5 ประเด็นหลัก คือ 1) การเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเป้าหมายเพื่อยกระดับเศรษฐกิจให้มีความเข้มแข็ง มั่นคง 2) การส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย 3) การพัฒนาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน 4) การเพิ่มการประกอบการ และ 5) การสร้างความสมดุลของการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นไปตามแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์ของกระทรวงอุตสาหกรรม โดยมีการกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการของพื้นที่ ซึ่งสรุปประเด็นสำคัญแยกตามรายการ ดังนี้

1. ภาคเหนือตอนบน

วิสัยทัศน์ : เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรม การค้า การลงทุนเชื่อมโยงกับ GMS & BIMST-EC พัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP เอกอัครราชทูตผ่านนาสู่ตลาดโลก

อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร สิ่งทอ เซรามิกส์ ICT ยาและเครื่องสำอางจากสมุนไพร OTOP

2. ภาคเหนือตอนล่าง

วิสัยทัศน์ : เป็นศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจภัณฑ์ ตลาดภัณฑ์ และเครื่องจักรกลการเกษตร สี่แยกอินโดจีน/ศูนย์กลางอุตสาหกรรมแปรรูปข้าว จุติรองรับและประสานการเชื่อมโยงด้านอุตสาหกรรมและการค้าชายแดน

อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมเครื่องจักรกลการเกษตร สิ่งทอ ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ และ OTOP

3. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

วิสัยทัศน์ : เป็นศูนย์กลางการผลิต การค้า การลงทุนและการบริการในภูมิภาคสู่สากล

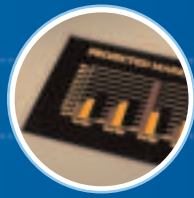
อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตผลการเกษตร ยางพาราและผลิตภัณฑ์ยางพารา อุตสาหกรรมผลิตเอทานอลเป็นเชื้อเพลิง ซอฟต์แวร์ ผลิตภัณฑ์จากเกลือหินโปแตช อุตสาหกรรมสิ่งทอ (แห อวน)

4. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

วิสัยทัศน์ : เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมผลิตยานยนต์และชิ้นส่วน/ผ้าไหมและสิ่งทอ และเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมการเกษตร และหุ้นส่วนการผลิตกับประเทศเพื่อนบ้าน

อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ อุตสาหกรรมแปรรูปผลิตผลการเกษตร สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ยานยนต์และชิ้นส่วน

5. ภาคกลางตอนบน

วิสัยทัศน์ : เป็นศูนย์กลางเทคโนโลยี องค์ความรู้เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่อุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร ศูนย์กลางการรวบรวม จำหน่าย การบรรจุหีบห่อผลิตภัณฑ์การเกษตร ศูนย์กลางอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้าง เซรามิกส์ รองเท้าและเครื่องหนัง และอิเล็กทรอนิกส์

อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ อุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร เครื่องจักรกลการเกษตร เซรามิกส์ รองเท้าและเครื่องหนัง อิเล็กทรอนิกส์ วัสดุก่อสร้าง

6. ภาคกลางตอนล่าง

วิสัยทัศน์ : ครุฑของโลก ศูนย์กลางการผลิต อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลและพลังงานทดแทน (เอทานอล) ศูนย์กลางการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร ศูนย์กลาง Logistics เชื่อมโยงอุตสาหกรรมสู่ตลาดโลก

อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ อุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร อาหารและอาหารสัตว์ ประมงแปรรูป เหล็กและเหล็กกล้า การผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ อ้อยและน้ำตาล เอทานอล สิ่งทอ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ธุรกิจภาพยนตร์

7. ภาคตะวันออก

วิสัยทัศน์ : Detroit of Asia ศูนย์กลางการผลิตและส่งออกอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร ประมงแปรรูป อุตสาหกรรมพลังงานและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ศูนย์กลางแพ้น้ำมันและเครื่องประดับ

อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ อุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร ประมงแปรรูป อาหารและอาหารสัตว์ ยานยนต์ ปีโตรเคมี ยาและเคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์พลาสติก เหล็กและเหล็กกล้า อัญมณีและเครื่องประดับ การแปรรูปไม้เป็นประดิษฐกรรมเพื่อการส่งออก การเหมืองแร่ การบรรจุภัณฑ์ การต่อเรือและซ่อมเรือ อากาศยาน และ ICT

8. ภาคใต้ตอนบน

วิสัยทัศน์ : เป็นศูนย์กลางการผลิตอุตสาหกรรมต่อเนื่องการเกษตรโดยเฉพาะอุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา ปาล์มน้ำมัน ประมง และ ICT

อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ อุตสาหกรรมยางพาราและผลิตภัณฑ์ยางพารา แปรรูปไม้ยางพารา ปาล์มน้ำมัน แปรรูปอาหารทะเล ICT อุตสาหกรรม และ OTOP

9. ภาคใต้ตอนล่าง

วิสัยทัศน์ : เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล ยางพารา และเป็นศูนย์กลางแฟชั่นเครื่องแต่งกายมุสลิมเชื่อมโยงกับภูมิภาคและตลาดโลก

อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหารฮาลาล ยางพาราและผลิตภัณฑ์ยางพารา สิ่งทอ (เครื่องแต่งกายมุสลิม) แปรรูปประมง อุตสาหกรรม

จากยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ

ยุทธศาสตร์ดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการขึ้นนำการพัฒนาอุตสาหกรรมในภูมิภาคในเชิงรุกที่มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ในระดับต่างๆ และเป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในแต่ละภูมิภาคอย่างยั่งยืน และสนองตอบต่อเป้าหมายตัวชี้วัดของกระทรวงอุตสาหกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับแผนปฏิบัติงานในปี 2548 เพื่อให้ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมในภูมิภาคมีผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผลักดันยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมในภูมิภาคไปสู่การปฏิบัติ โดยการให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำแผนพัฒนาอุตสาหกรรมของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ในรูปของการจัดทำโครงการเพื่อเสนอขอของบประมาณปี 2549 ในส่วนของงบยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดและเป็นวิทยากรให้การฝึกอบรม

การใช้พลังงานในภาคอุตสาหกรรม: ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

สำนักนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค (สม.)

พลังงานเป็นสิ่งจำเป็นของมนุษย์ในโลกปัจจุบันและทวีความสำคัญเมื่อโลกยิ่งพัฒนา มากยิ่งขึ้น แหล่งพลังงานค่อยๆ เปลี่ยนไปเป็นแหล่งพลังงานที่ต้องอาศัยเทคโนโลยีในการ ผลิตมากขึ้น จากน้ำมันปิโตรเลียมไปเป็นพลังงานแสงอาทิตย์ เป็นต้น สำหรับประเทศไทย มีแหล่งพลังงานหลายประเภทด้วยกัน แต่อาจจะมีในปริมาณค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับ ประเทศอื่นๆ ซึ่งบางครั้งวิกฤตการณ์ของโลกอาจจะทำให้ประเทศไทยได้รับอิทธิพลอย่าง หลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งนี้เพราะประเทศไทยยังต้องมีการใช้น้ำมันเข้าเป็นจำนวนมาก ในกระบวนการ ผลิตของอุตสาหกรรมหลายสาขาต้องใช้พลังงานจากแหล่งต่างๆ ดังนั้นต้นทุนการผลิต สินค้าจะสูงหรือต่ำส่วนหนึ่งจึงขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายด้านพลังงานในกระบวนการผลิตใน อุตสาหกรรมนั้นๆ

เพื่อที่จะทำให้อุตสาหกรรมไทยสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลกและตลาดในประเทศ จึงจำเป็นต้องทำให้ต้นทุนในการผลิตสินค้านั้นลดลง ซึ่งการลดต้นทุนพลังงานต่อหน่วย ผลิตเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถลดต้นทุนและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้กับอุตสาหกรรม ไทย อีกทั้งรัฐบาลได้กำหนดเป็นนโยบายให้ใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการนำเข้า และหันมาพัฒนาพลังงานทางเลือกเพื่อให้พึ่งตนเองได้ เช่น อุตสาหกรรมปิโตรเคมี พลังงาน ชีวมวล เอทานอล และไบโอดีเซล เป็นต้น

พลังงานเป็นสิ่งจำเป็นของมนุษย์ใน
โลกปัจจุบัน และทวีความสำคัญเมื่อโลก
ยิ่งพัฒนามากยิ่งขึ้น

จากโครงสร้างการใช้พลังงานพบว่าอุตสาหกรรม การผลิตของไทยมีการใช้พลังงานประมาณร้อยละ 35 ของพลังงานทั้งหมดที่ใช้ในประเทศ มากเป็นอันดับสอง รองจากสาขาขนส่งที่มีการใช้ร้อยละ 37 โดยสัดส่วนเชื้อเพลิงที่ใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตประกอบด้วย ถ่านหิน (ร้อยละ 26.1) น้ำมันเตา (ร้อยละ 22.7) ไฟฟ้า (ร้อยละ 20.4) พลังงานหมุนเวียน (ร้อยละ 21.5) และ ก๊าซธรรมชาติ (ร้อยละ 9.3)

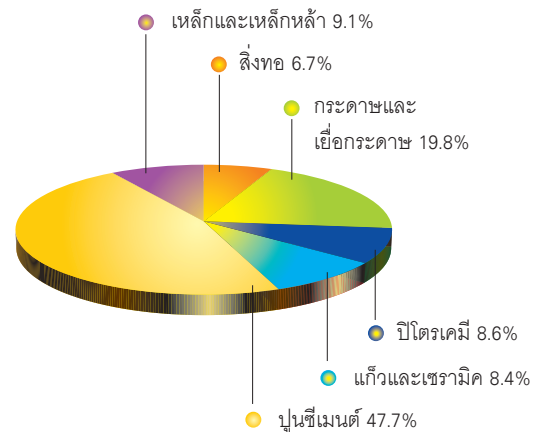
กระทรวงอุตสาหกรรม ได้เล็งเห็นความสำคัญ ในเรื่องนี้ จึงได้มอบหมายให้สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ทำการศึกษาในเรื่องโครงสร้างต้นทุนการใช้ พลังงานในภาคอุตสาหกรรม ครอบคลุมสาขาอุตสาหกรรม 6 สาขา ที่มีการใช้พลังงานสูงได้แก่ อุตสาหกรรม แก้ว/เซรามิก อุตสาหกรรมสิ่งทอ (ฟอกย้อม, เส้นใย, ปั่น และ ทอ) อุตสาหกรรมเหล็ก/เหล็กกล้า อุตสาหกรรม ปิโตรเคมี อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ อุตสาหกรรมกระดาษ/เยื่อกระดาษ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้พลังงานของโรงงานควบคุมในอุตสาหกรรมทั้ง 6 สาขา ของกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน โรงงานตัวอย่างรวม 308 โรงงาน มีปริมาณการใช้พลังงานรวมทั้งสิ้น 233 ล้านล้านบีทียู ไม่รวมพลังงานจากไอน้ำที่โรงงานจัดหาจากแหล่งภายนอก (เนื่องจากไม่ได้มีการเก็บรวบรวมไว้) จากรูปที่ 1 อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์เป็นอุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนการใช้พลังงานสูงสุด (ร้อยละ 47.4) รองลงมา ได้แก่ อุตสาหกรรมกระดาษและเยื่อกระดาษ (ร้อยละ 19.8) อุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้า (ร้อยละ 9.1) อุตสาหกรรมปิโตรเคมี (ร้อยละ 8.6) อุตสาหกรรมแก้วและเซรามิค (ร้อยละ 8.4) และอุตสาหกรรมสิ่งทอ (ร้อยละ 6.7)

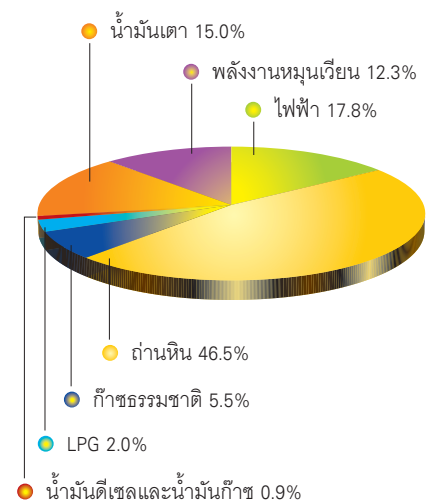
พลังงานที่ใช้ในอุตสาหกรรม 6 สาขา เป็นพลังงานจากถ่านหินสูงสุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 46.5 รองลงมา ได้แก่ พลังงานจากไฟฟ้าคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.8 มีการใช้พลังงานจากน้ำมันเตาคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.0 สำหรับพลังงานหมุนเวียนมีปริมาณร้อยละ 12.3 มีการใช้ก๊าซธรรมชาติคิดเป็นร้อยละ 5.5 และ LPG ร้อยละ 2.0 และที่เหลือเป็นการใช้น้ำมันดีเซลและน้ำมันก๊าดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.9 ดังแสดงในรูปที่ 2

หมายเหตุ: - อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ รวมการผลิตผลิตภัณฑ์ซีเมนต์แอสเบสทอส
- อุตสาหกรรมสิ่งทอ รวมการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปและเครื่องแต่งกาย
- โครงสร้างการใช้พลังงานในอุตสาหกรรม ปี 2545

รูปที่ 1 การใช้พลังงานในอุตสาหกรรม 6 สาขา

รูปที่ 2 สัดส่วนประเภทเชื้อเพลิงที่ใช้

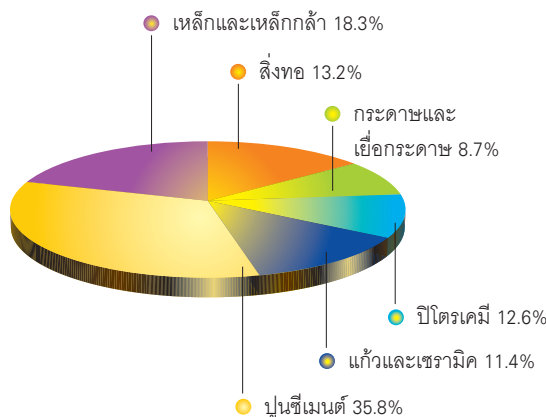

จากการวิเคราะห์มูลค่าต้นทุนด้านพลังงานในกลุ่มโรงงานตัวอย่างทั้ง 308 โรงงาน พบว่าทั้ง 6 อุตสาหกรรมมีต้นทุนพลังงานเป็นมูลค่ารวมประมาณ 44,800 ล้านบาท และมีสัดส่วนต้นทุนพลังงานต่อต้นทุนการผลิตโดยเฉลี่ย (Averaged Cost of Energy per Cost of Material) ประมาณร้อยละ 10.23

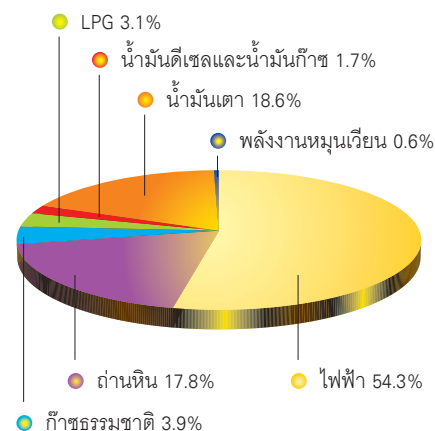

อุตสาหกรรมที่มีต้นทุนพลังงานเป็นมูลค่าสูงสุด คือ อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์คิดเป็นร้อยละ 35.8 ของค่าใช้จ่ายด้านพลังงานรวมของอุตสาหกรรมทั้ง 6 สาขา รองลงมา คือ อุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้าประมาณร้อยละ 18.3 อุตสาหกรรมสิ่งทอร้อยละ 13.2 อุตสาหกรรมปิโตรเคมีร้อยละ 12.6 อุตสาหกรรมแก้วและเซรามิกร้อยละ 11.4 และอุตสาหกรรมกระดาษและเยื่อกระดาษอีกร้อยละ 8.7 ดังแสดงในรูปที่ 3 (a)

รูปที่ 3 ต้นทุนพลังงานในอุตสาหกรรม 6 สาขา

(a) จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

(b) จำแนกตามประเภทเชื้อเพลิง

- หมายเหตุ:
- อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ รวมการผลิตผลิตภัณฑ์ซีเมนต์แอสเบสตอส
 - อุตสาหกรรมสิ่งทอ รวมการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปและเครื่องแต่งกาย
 - ต้นทุนพลังงานในอุตสาหกรรมปี 2545

สำหรับต้นทุนพลังงานจำแนกตามประเภทเชื้อเพลิง กลุ่มโรงงานตัวอย่างมีการใช้พลังงานจากไฟฟ้าคิดเป็นสัดส่วนสูงสุดคือ ร้อยละ 54.3 รองลงมาเป็นต้นทุนจากการใช้น้ำมันเตาประมาณร้อยละ 18.6 ต้นทุนจากการใช้ถ่านหินคิดเป็นร้อยละ 17.8 ก๊าซธรรมชาติร้อยละ 3.9 ต้นทุนจากการใช้ LPG ร้อยละ 3.1 ต้นทุนของน้ำมันดีเซลและน้ำมันก๊าดร้อยละ 1.7 และต้นทุนจากพลังงานหมุนเวียนเป็นสัดส่วนน้อยที่สุด อีกร้อยละ 0.6 จากรูปที่ 3 (b)

กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการประหยัดพลังงานและส่งเสริมประสิทธิภาพการใช้พลังงาน โดยได้กำหนดมาตรการประหยัดพลังงานและส่งเสริมประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคอุตสาหกรรมในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านการปรับปรุงผลิตภาพการใช้พลังงาน เช่น ระบบ Boiler, เครื่องทำความเย็น, การใช้เชื้อเพลิงแข็ง, Clean Technology, Value Engineering, Waste Heat Recovery และการปรับปรุงกฎหมาย

2. ด้านการส่งเสริมการลงทุน เช่น การผลิตอุปกรณ์ประหยัดพลังงาน การบริการจัดการพลังงาน (Energy Service Company : ESCO) และการผลิตพลังงานทดแทน (เอทานอล เซลล์แสงอาทิตย์ ชีวภาพ)

3. ด้านปรับโครงสร้างการผลิตของกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีประสิทธิภาพการใช้พลังงาน (Energy Intensity)

4. ด้านการกำหนดมาตรฐานอุปกรณ์ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ประหยัดพลังงาน

5. ด้านการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน เอทานอล ชีวภาพ และส่งเสริมการใช้พลังงานจากเซลล์แสงอาทิตย์

6. ด้านการพัฒนาบุคลากรด้านพลังงาน เน้นในด้านการพัฒนาผู้เชี่ยวชาญการอนุรักษ์พลังงาน การให้คำปรึกษาเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต และการให้คำแนะนำเทคโนโลยีเพื่อการประหยัดพลังงาน หรือคลีนิคพลังงาน

การผลักดันยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ

การที่จะผลักดันมาตรการต่างๆ ไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง จะต้องมีการบูรณาการการทำงานของหน่วยงาน และแสวงหาความร่วมมือและความเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกกระทรวงอุตสาหกรรม ทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. การกำหนดหน่วยงานหลักในการดำเนินงานในแต่ละด้านและการสร้างกลไกการดำเนินงาน เพื่อลดความซ้ำซ้อนการปฏิบัติงาน
2. การเพิ่มบทบาทของสถาบันเฉพาะทางในเชิงรุกในด้านการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพให้มากขึ้น และครอบคลุมกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ให้คำปรึกษาด้านเทคโนโลยีอุตสาหกรรม รวมทั้งสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาและยกระดับเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกในการรณรงค์การประหยัดพลังงานของผู้ประกอบการ
3. การเสริมสร้างศักยภาพของกลุ่มอุตสาหกรรมที่พัฒนาต่อยอดเทคโนโลยีจากการผลิตพลังงานทดแทน
4. การปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมเชิงบูรณาการ เลือกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายและมองให้ครบทุกมิติในโครงสร้างต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะต้นทุนด้านพลังงาน พร้อมการจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับแผนงานหรือเป้าหมายที่กำหนด

โลจิสติกส์และการจัดการโซ่อุปทาน

กลยุทธ์แข่งขันของอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในยุคปัจจุบัน

สำนักนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 1 (สร. 1)

ในเศรษฐกิจยุคนี้คงต้องยอมรับว่าอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์มีการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น ประกอบกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้การเปลี่ยนแปลงรุ่นหรือการออกรุ่นใหม่รวดเร็วกว่าเดิม โดยเฉพาะสินค้าอิเล็กทรอนิกส์รุ่นใหม่เร็วมากไปถึง 6 เดือน ดังนั้นความเร็วในการเข้าถึงตลาดถือเป็นปัจจัยหนึ่งในการสร้างความได้เปรียบให้แก่สินค้าและเพิ่มความพึงพอใจให้แก่ผู้บริโภค นอกเหนือจากการแข่งขันด้านคุณภาพและราคา ทำให้แนวคิดที่เรียกว่า “โลจิสติกส์” เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในยุคปัจจุบันมากขึ้น

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์การสร้างเสริมเข้มแข็งของโลจิสติกส์และการจัดการโซ่อุปทาน (Logistics and Supply Chain) ของอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ไทยขึ้น

สถานการณ์โลจิสติกส์และการจัดการโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ไทย

- 1) ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เน้นการจัดการโซ่อุปทานเฉพาะงานที่เป็นระดับปฏิบัติ มากกว่าการวางแผนหรือการควบคุมประสิทธิภาพของโซ่อุปทาน โดยกว่าร้อยละ 70 จะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านคลังสินค้า หรือการขนส่งและกระจายสินค้า ซึ่งจะรับผิดชอบในการจัดส่งสินค้าให้ทันกับปริมาณ/เวลาที่ลูกค้าต้องการ ขณะที่เจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้านโลจิสติกส์และการจัดการโซ่อุปทานจะรับผิดชอบในการดำเนินงานโซ่อุปทานจะมีอยู่บ้างเฉพาะในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์เท่านั้น ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นบริษัทต่างชาติ/บริษัทร่วมทุน
- 2) นอกจากนี้การสร้างเครือข่ายในการประสานงานระหว่างองค์กรอยู่ในระดับต่ำมาก ไม่ถึงร้อยละ 10 ที่สามารถเข้าถึงระบบสารสนเทศระหว่างกันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการคนไทย ที่การรับส่งข้อมูลระหว่างกันยังใช้วิธีทางโทรสารและโทรศัพท์ ทำให้การดำเนินงานของผู้ประกอบการส่วนใหญ่ขาดการประสานงานด้านข้อมูล (แผนการสั่งซื้อ แผนการผลิต การจัดส่งสินค้า) ที่จะนำมาใช้ในการวางแผนร่วมกัน
- 3) ผู้ประกอบการไทยส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 80 ประสบกับการได้รับวัตถุดิบที่ไม่ตรงตามความต้องการและไม่ตรงเวลาที่กำหนดไว้ หรือผู้ประกอบการร้อยละ 60 บางครั้งมีสินค้าค้างส่งที่ไม่สามารถส่งมอบสินค้าให้แก่ลูกค้าได้ทันเวลาที่กำหนดไว้
- 4) ผู้ประกอบการไทยยังไม่ได้คำนึงถึงต้นทุนโลจิสติกส์ของตนมากนัก เนื่องจากมีผู้ประกอบการประมาณกว่าร้อยละ 50 ไม่มีการจัดทำระบบบัญชีแยกประเภทเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบจนถึงผลิตภัณฑ์ไปยังลูกค้า และไม่มีการจัดทำระบบการประเมินค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บวัสดุคงคลัง
- 5) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สนับสนุนในการปฏิบัติงานนั้นผู้ประกอบการส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 50 จะนำมาใช้เฉพาะงานด้านบัญชีและการเงินเท่านั้น ส่วนในระบบงานอื่นๆ ยังมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ค่อนข้างน้อย

- 6) อย่างไรก็ตามการดำเนินงานที่ผู้ประกอบการมีการดำเนินการบ้างแล้ว คือการปรับปรุงกระบวนการผลิตในโรงงาน โดยผู้ประกอบการร้อยละ 70 มีการตั้งทีมงานในการประเมินข้อมูลของเสีย มีระบบบ่งชี้และบันทึกประสิทธิภาพของเครื่องจักรขณะทำงาน มีการนำระบบ Preventive Maintenance หรือ Total Productive Maintenance มาใช้ในองค์กร สำหรับในด้านของความพึงพอใจของลูกค้าก็มีการดำเนินการอยู่บ้างเช่นกัน โดยผู้ประกอบการร้อยละ 90 มีการตั้งระบบการประเมินพึงพอใจของลูกค้า มีการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ แต่ในส่วนของกระบวนการรับคืนสินค้า การบริหารจัดการสินค้าส่งคืนมีจำนวนที่น้อยกว่าเพียงร้อยละ 50 ที่มีขั้นตอนที่ชัดเจน

อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ : ปัญหาและจุดอ่อนด้านโลจิสติกส์และการจัดการโซ่อุปทานที่ต้องแก้ไข

- 1) อุตสาหกรรมไฟฟ้าไทยขาดความรู้ความเข้าใจและการให้ความสำคัญเกี่ยวกับโลจิสติกส์และการจัดการโซ่อุปทานที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการในองค์กรและการบริหารต้นทุนที่แข่งขันได้
- 2) อุตสาหกรรมไฟฟ้าไทยยังมีลักษณะการบริหารจัดการแบบเดิม (Traditional Management) ที่เน้นเฉพาะงานที่เป็นระดับปฏิบัติและเฉพาะองค์กรมากกว่าที่จะควบคุมประสิทธิภาพการดำเนินงานตลอดทั้งโซ่อุปทาน (Supply Chain) อย่างเป็นระบบ
- 3) อุตสาหกรรมไฟฟ้าไม่มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการภายในองค์กร และการประสานงานระหว่างองค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการให้สามารถแข่งขันได้
- 4) อุตสาหกรรมไฟฟ้าขาดระบบเครือข่ายเชื่อมโยงการผลิต/การตลาดระหว่างกันทั้งกับอุตสาหกรรมในประเทศและเครือข่ายของโลก

ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์และการจัดการโซ่อุปทาน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์และการจัดการโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย 2 ยุทธศาสตร์ย่อย 4 แผนงาน 6 โครงการ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การยกระดับขีดความสามารถด้านโลจิสติกส์และการจัดการโซ่อุปทาน มุ่งเน้นให้เกิดการปรับปรุงกระบวนการในการดำเนินธุรกิจให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นตลอดทั้งโซ่อุปทาน ประกอบด้วย 2 แผนงาน

แผนงานที่ 1.1 การสร้าง Awareness แก่ผู้ประกอบการ จะเป็นการสร้างความเข้าใจและสร้าง Best Practice ของภาคอุตสาหกรรมทางด้านโลจิสติกส์และการจัดการโซ่อุปทานขึ้น เพื่อกระตุ้นให้ผู้ประกอบการนำแนวคิดนี้ไปใช้ปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กรมากขึ้น

- โครงการสร้างความเข้าใจและการรับรู้ด้านโลจิสติกส์และการจัดการโซ่อุปทาน : จัดกิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อต่างๆ จัดสัมมนา/อบรม และจัดทำคู่มือที่จะใช้ประเมินตนเอง (Self-Assessment) วิธีการคำนวณต้นทุนโลจิสติกส์ และคำแนะนำในการปรับปรุงการบริหารจัดการ
- โครงการคัดเลือกอุตสาหกรรมดีเด่นด้านโลจิสติกส์และการจัดการโซ่อุปทาน : จัดทำมาตรวัดประสิทธิภาพโลจิสติกส์และการจัดการโซ่อุปทานขึ้น เพื่อเป็น Benchmark ในการวัดประสิทธิภาพของอุตสาหกรรมในแต่ละปีว่าเป็นอย่างไร อีกทั้งผู้ประกอบการที่ได้รับการคัดเลือกยังสามารถเป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการเป็นตัวอย่างให้แก่ผู้ประกอบการอื่นๆ ด้วย

แผนงานที่ 1.2 การยกระดับขีดความสามารถด้านโลจิสติกส์และการจัดการโซ่อุปทานประกอบด้วย 1 โครงการ คือ

- โครงการยกระดับขีดความสามารถผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์และการจัดการโซ่อุปทาน : จัดส่งทีมที่ปรึกษาในการให้คำแนะนำและร่วมเป็นทีมงานกับผู้ประกอบการในการปรับปรุงการบริหารจัดการด้านต่างๆ ของทั้งโซ่อุปทาน เช่น การบริหารจัดการคำสั่งซื้อ การบริหารสินค้าคงคลัง การบริหารจัดการความไม่แน่นอนของตลาด เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาระบบการเชื่อมโยงตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง (ผู้ผลิตชิ้นส่วน-ผู้ผลิตสินค้าสำเร็จรูป-ลูกค้า) มุ่งเน้นให้เกิดการประสานงานระหว่างกันที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น และรวดเร็วขึ้น ประกอบด้วย 2 แผนงาน คือ

แผนงานที่ 2.1 : การสนับสนุนการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการและการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้มีการนำ Software มาใช้ในการจัดการและติดต่อระหว่างองค์กร (โดยเฉพาะ SMEs) ประกอบด้วย 1 โครงการ คือ

- โครงการพัฒนาระบบ Software ด้านโลจิสติกส์และการจัดการโซ่อุปทาน : พัฒนาระบบ Software สำหรับการบริหารจัดการโซ่อุปทานที่เหมาะสมกับอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ทั้งด้าน Demand Management และ Supply Management รวมถึงสนับสนุนให้ SMEs ไทยมีการนำมาใช้ให้มากขึ้น

แผนงานที่ 2.2 : การสร้างระบบการเชื่อมโยงกับเครือข่ายในประเทศและเครือข่ายของโลก เพื่อให้มีกลไกและระบบที่เป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างกัน ประกอบด้วย 2 โครงการ คือ

- โครงการสนับสนุนให้เกิดธุรกิจบริการเครือข่ายเชื่อมโยงการซื้อขาย (Fourth Party) เพื่อให้มีธุรกิจที่เป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงการซื้อขายระหว่าง SMEs กับอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ซึ่งจะช่วยให้ SMEs ที่ผลิตสินค้าได้ดีแต่ขาดความสามารถทางการตลาดมีโอกาสทางการตลาดเพิ่มขึ้น และยังทำหน้าที่เป็นผู้จัดหาวัตถุดิบ/ชิ้นส่วนจากแหล่งต่างๆ ให้แก่อุตสาหกรรมขนาดใหญ่อีกด้วย ซึ่งจะทำให้อุตสาหกรรมขนาดใหญ่สามารถลดระยะเวลาในการติดต่อซื้อขายวัตถุดิบ/ชิ้นส่วนลงได้ จากเดิมที่ต้องติดต่อหลายรายให้เหลือการติดต่อธุรกิจนี้เพียงรายเดียว ทั้งนี้จะเป็นการทำให้อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์มีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายที่เข้มแข็งขึ้น และมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดีขึ้นทั้งด้านต้นทุนและระยะเวลาในการดำเนินการ
- โครงการศึกษาการนำระบบเครือข่ายที่เป็นมาตรฐานมาใช้ระหว่างผู้ประกอบการ จากการที่ปัจจุบันไม่มีระบบเครือข่ายที่เป็นมาตรฐานที่ใช้ติดต่อกันได้ทุกเครือข่าย ทำให้เป็นภาระแก่ผู้ผลิตวัตถุดิบ/ชิ้นส่วนที่จะต้องติดตั้งระบบจำนวนมากในการติดต่อซื้อขายกับบริษัทต่างๆ ดังนั้นจึงควรศึกษาถึงการเตรียมความพร้อมต่อกระแสของระบบต่างๆ ที่มีแนวโน้มจะเพิ่มจำนวนขึ้น และศึกษาถึงความเป็นไปได้ที่จะเลือกเอาระบบมาตรฐานใดมาตรฐานหนึ่งมาใช้ในประเทศไทย เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ไทยและสามารถเชื่อมโยงกับบริษัทชั้นนำต่างๆ ของโลกได้

ทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์

สู่ศูนย์กลางการพิมพ์อาเซียน

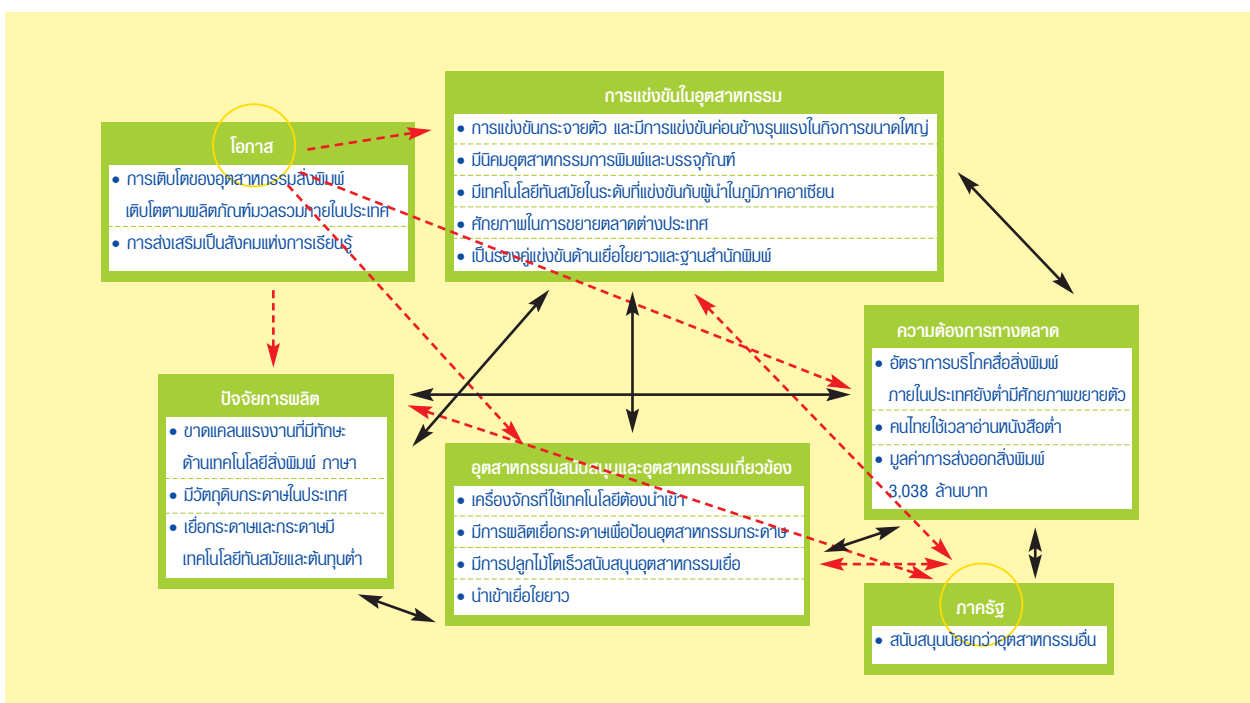
สำนักนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 2 (สร.2)

การพัฒนาอุตสาหกรรมไทยให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันระดับโลก จำเป็นต้องมีแผนการพัฒนาที่ชัดเจน และเป็นแผนพัฒนาที่ครอบคลุมทั้งสายโซ่แห่งคุณค่า (Value Chain) เพื่อนำไปให้ภาครัฐและภาคเอกชนดำเนินการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์เป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีศักยภาพในการผลิต มีโอกาสที่จะขยายตัวอย่างต่อเนื่อง มีความเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น อุตสาหกรรมเยื่อกระดาษ กระดาษ และบรรจุภัณฑ์ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีส่วนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยรวมอีกด้วย ดังนั้นสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) จึงเล็งเห็นความจำเป็นในการศึกษาการจัดทำแผนแม่บทอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์ เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์ให้มีความเข้มแข็ง และมีขีดความสามารถในการแข่งขันในสภาวะการค้าเสรีและการกีดกันทางการค้า โดยมอบหมายให้คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นที่ปรึกษาดำเนินการศึกษาเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยมีประเด็นสำคัญ ที่จะนำเสนอ ดังนี้

ภาพรวมศักยภาพของอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์

ด้านปัจจัยการผลิต ได้เปรียบด้านวัตถุดิบคือ กระดาษ แต่กระดาษประเภทพิเศษยังไม่สามารถผลิตได้ **ด้านอุตสาหกรรมสนับสนุนและอุตสาหกรรมเกี่ยวข้อง** ยังต้องพึ่งพาจากต่างประเทศทั้งเครื่องจักรและวัสดุหมึกพิมพ์ **ด้านการแข่งขัน** ส่วนใหญ่โรงพิมพ์ขนาดเล็กผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ โรงพิมพ์ขนาดใหญ่มีศักยภาพสูงด้านเทคโนโลยีและการบริหารจัดการ ส่วนภาครัฐที่ผ่านมายังให้การสนับสนุนน้อยกว่าอุตสาหกรรมอื่น **ด้านอุปสงค์หรือความต้องการตลาดในประเทศ** มีโอกาสเติบโต เนื่องจากปัจจุบันอัตราการบริโภคกระดาษ (สิ่งพิมพ์) ยังต่ำ และโอกาสที่จะผลักดันให้ประเทศไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งจากสภาพปัจจุบันของอุตสาหกรรมหากมียุทธศาสตร์และมาตรการของภาครัฐสนับสนุน ก็จะสามารถผลักดันให้อุตสาหกรรมมีศักยภาพสูงต่อไปได้

จากผลการศึกษาโครงการจัดทำแผนแม่บทอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์ สามารถสรุปทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรม
ได้ดังนี้

วิสัยทัศน์ : เป็นศูนย์กลางการพิมพ์ในภูมิภาคอาเซียน (Printing Hub) ภายในปี พ.ศ. 2557

พันธกิจ :

P การเพิ่มผลผลิต	(Productivity Improvement)
R การวิจัย และพัฒนา	(Research & Development)
I การมีมาตรฐานสากล	(International Standard)
N เป็นมิตรต่อธรรมชาติสิ่งแวดล้อม	(Nature Friendly)
T มุ่งเน้นเทคโนโลยี	(Technology Driven)
I การสนับสนุนจากสถาบันที่เกี่ยวข้อง	(Institutional Support)
N การจัดการเครือข่าย และคลัสเตอร์	(Network and Cluster Management)
G การเติบโตในตลาดภายในและต่างประเทศ	(Growth in Local & International Market)
H การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	(Human Resource Development)
U การใช้ทรัพยากรภายในประเทศ	(Utilized local Resource)
B เป็นเลิศในการเป็นศูนย์กลางการพิมพ์ในภูมิภาค	(Best in Class Printing Hub in ASEAN)

เป้าหมาย

ระยะสั้น

1. ส่งเสริมการเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้
2. เพิ่มอัตราการเติบโตของอุตสาหกรรมสูงกว่าอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ
3. เพิ่มการวิจัยพัฒนาเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรม
4. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรม
5. เพิ่มอัตราการอ่านหนังสือของคนไทย

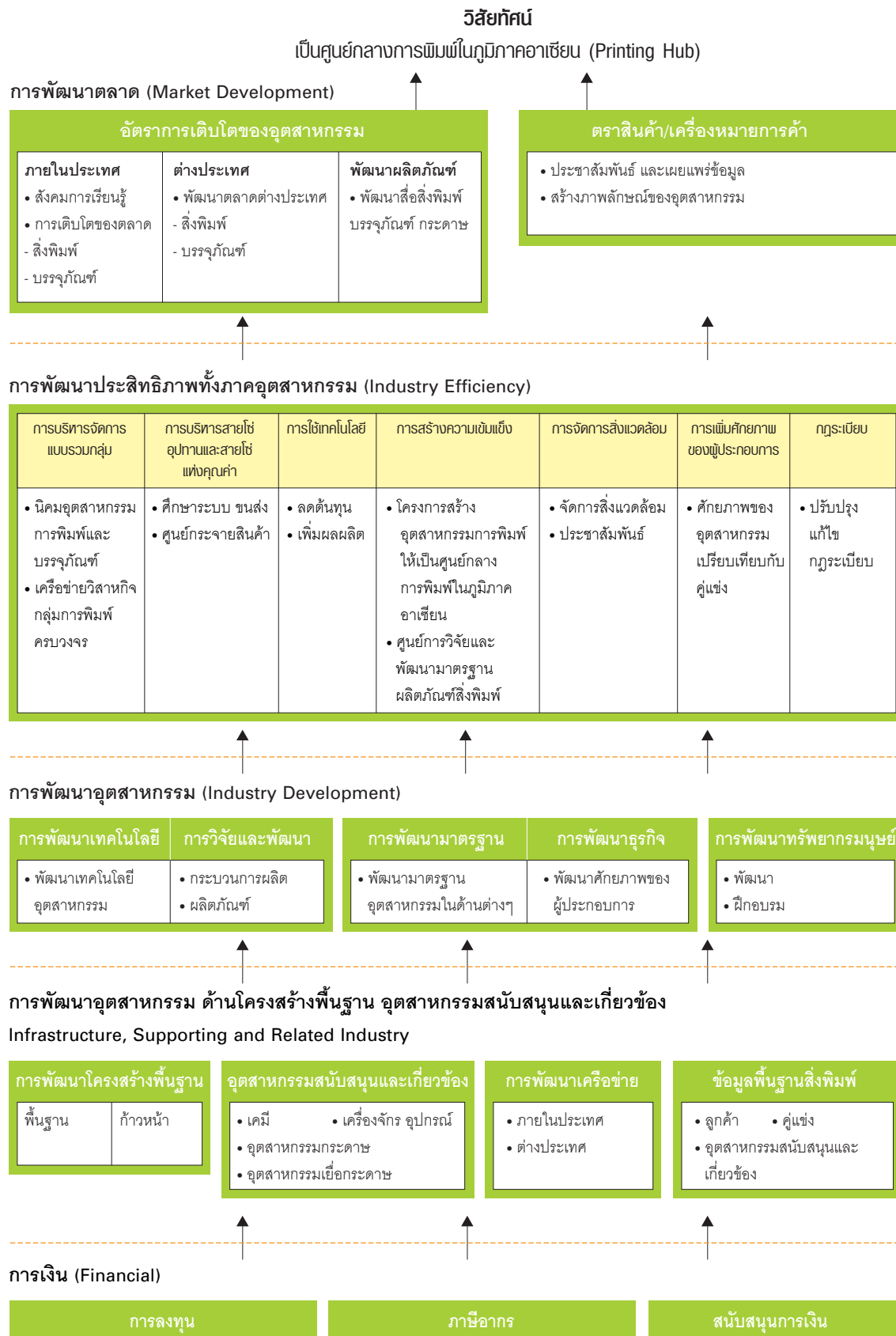
ระยะยาว

1. เพิ่มศักยภาพการแข่งขันระดับประเทศโดยมีมูลค่าการส่งออกอุตสาหกรรมสูงสุดในอาเซียน
2. เป็นผู้นำที่มีศักยภาพการแข่งขันสูงสุดในอาเซียน

แผนกลยุทธ์การพัฒนาอุตสาหกรรม

การบรรลุวิสัยทัศน์การเป็นศูนย์กลางการพิมพ์ในภูมิภาคอาเซียน (Printing Hub) ให้ได้นั้นจะต้องมีกลยุทธ์ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาตลาด ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพทั้งภาคอุตสาหกรรม ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม ด้านโครงสร้างพื้นฐานอุตสาหกรรมสนับสนุนและเกี่ยวข้อง และด้านการเงิน

การพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์สู่ศูนย์กลางการพิมพ์ในภูมิภาคอาเซียน (Printing Hub) ต้องอาศัยความร่วมมือและบทบาทของหลายหน่วยงานที่จะเพิ่มศักยภาพของอุตสาหกรรม โดยแต่ละหน่วยงานควรมีบทบาทความรับผิดชอบสรุปได้ดังนี้

ภาครัฐ

กระทรวง	ความรับผิดชอบ
กระทรวงอุตสาหกรรม	- พัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมครบวงจร ส่งเสริมการลงทุน สร้างมาตรฐานอุตสาหกรรม - บ่มเพาะผู้ประกอบการ
กระทรวงพาณิชย์	- วิจัยตลาด ส่งเสริมภาพลักษณ์ ประชาสัมพันธ์ความพร้อมของอุตสาหกรรมเพื่อสนับสนุนการส่งออก
กระทรวงศึกษาธิการ	- ส่งเสริมการเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ - ผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองอุตสาหกรรม - ส่งเสริมการอ่าน ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร - ปรับปรุงพัฒนาและสร้างห้องสมุด
กระทรวงแรงงาน	- พัฒนาทักษะและความรู้ให้กับบุคลากรในอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	- ส่งเสริมวิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยี - ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรม
กระทรวงการต่างประเทศ	- ส่งเสริมสนับสนุนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เชื่อมโยงกับต่างประเทศ
กระทรวงคมนาคม	- สนับสนุนและพัฒนาระบบสายโซ่แห่งอุปทาน (Supply Chain) ของภาคอุตสาหกรรม
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	- ส่งเสริมสนับสนุนการปลูกไม้โตเร็วเพื่อเป็นวัตถุดิบของภาคอุตสาหกรรม
กระทรวงการคลัง	- สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมโดยใช้มาตรการด้านภาษี เพื่อส่งเสริมการลงทุนการวิจัยพัฒนาและการพัฒนาองค์กร

สำหรับภาคเอกชน ได้แก่ สหพันธ์อุตสาหกรรมการพิมพ์ สมาคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าไทย สถาบันวิจัยต่างๆ รวมทั้งผู้ประกอบการตั้งแต่อุตสาหกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกต้นยูคาลิปตัส ผู้ผลิตเยื่อกระดาษ กระดาษ และบรรจุภัณฑ์ และผู้ประกอบการสำนักพิมพ์ซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญในการพัฒนาศักยภาพการผลิต การบริหารจัดการ และการให้ความร่วมมือกับภาครัฐในการพัฒนาผลักดันให้อุตสาหกรรมไปสู่ทิศทางที่ต้องการ

ดังนั้น ความสำเร็จของอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์ไทยในการก้าวไปสู่วิสัยทัศน์ที่ต้องการเป็นศูนย์กลางการพิมพ์ในภูมิภาคอาเซียน (Printing Hub) นั้นจึงไม่ใช่เรื่องยากนัก หากแต่ละจะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายหน่วยงานในการผลักดันมาตรการต่างๆ เพื่อเป็นกลไกการพัฒนาอุตสาหกรรมไปสู่สิ่งที่หวังไว้ได้ สำหรับรายละเอียดผลการศึกษาศามารถค้นหาเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม www.oie.go.th

ภาพกิจกรรม

ในรอบปี 2547

นางชุตารณ์ ลัมพสาระ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (ผศอ.) เป็นประธานการ
สัมมนา “แนวโน้มเศรษฐกิจปี 2547-2550 และความสามารถในการแข่งขันของไทย” ณ บริษัท ไอเอฟซีที
แอดไวเซอรี จำกัด กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2547

นางชุตารณ์ ลัมพสาระ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (ผศอ.) เป็นประธาน
เปิดการสัมมนา “Benchmarking สาขาปิโตรเคมี” ณ ห้องประชุมใหญ่ อาคารปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย
กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2547

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) จัดให้มีการสัมมนาเชิงวิชาการสำหรับข้าราชการและลูกจ้างของ สศอ. เรื่อง “การจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาข้าราชการ” ณ ห้อง 601 สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และธารณิธีสอร์ท จังหวัดปราชินบุรี ระหว่างวันที่ 16-18 กรกฎาคม 2547

นางชุดาภรณ์ ลัมพสวระ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (ผศอ.) เข้าร่วมในงาน “การมอบนโยบายและปาฐกถาพิเศษทางการดำเนินงานของกระทรวงอุตสาหกรรมยุคใหม่” ณ โรงแรม เซ็นจูร์พาร์ค กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2547

นายเผด็จภัย มีคุณเอี่ยม รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ให้เกียรติเป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนา “แบบจำลองดุลยภาพเพื่อวัดผลกระทบเศรษฐกิจจากการใช้มาตรการทางอุตสาหกรรม” โดยมีนางชุดาภรณ์ ลัมพสวระ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (ผศอ.) กล่าวรายงาน ณ โรงแรม เดอะทวิน ทาวเวอร์ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2547

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) จัดกิจกรรม Big Cleaning Day 5 ส โดยมีนางชุตตาภรณ์ ลัมพสาระ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (ผศอ.) เป็นประธานในพิธี ณ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2547

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ร่วมจัดนิทรรศการในงาน “วันนักอุตสาหกรรมไทย” ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ วิวาดีรังสิต กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2547

จัดทำโดย

คณะกรรมการจัดทำหนังสือรายงานประจำปี 2547 สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.)

1. นายวีรศักดิ์ ศุภประเสริฐ	ประธานคณะกรรมการ
2. นางจิตรา เฉลิมทิพย์	คณะกรรมการ
3. นางสาวสมพิศ นาคสุข	คณะกรรมการ
4. นางณิษฐกุล ศิริเลิศธีรกุล	คณะกรรมการ
5. นางศศิบุษบา จันทร์สุวรรณ	คณะกรรมการ
6. นางสาวพญ ทองจุล	คณะกรรมการ
7. นางสาวธารทิพย์ ศรีสันติสุข	คณะกรรมการ
8. นายชาติ ชันศิริ	คณะกรรมการ
9. นางสาวกชพรรณ ภิรมย์	คณะกรรมการ
10. นายบุญอนันต์ เศวตสิทธิ์	คณะกรรมการและเลขานุการ

สถานที่ติดต่อ

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.)

กระทรวงอุตสาหกรรม

ถนนพระราม 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ : 0 2202 4274 0 2202 4276 0 2202 4284

โทรสาร : 0 2644 7023

www.oie.go.th

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.)
กระทรวงอุตสาหกรรม
ถนนพระราม 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2202 4276, โทรสาร 0 2644 7023
www.oie.go.th